

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu	Bezpieczeństwo i higiena pracy z podstawami ergonomii
2.	Nazwa przedmiotu w tłumaczeniu na język angielski	Occupational health and safety with the basics of ergonomics
3.	Kierunek studiów	Pedagogika
4.	Profil studiów	praktyczny
5.	Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	Instytut Nauk Społecznych Zakład Pedagogiki
6.	Kod zajęć	PED-LS>BHP-W
7.	Forma studiów	studia stacjonarne
8.	Język wykładowy	polski
9.	Typ zajęć	obowiązkowy do zaliczenia 1 semestru/ I roku studiów
10.	Rok studiów, semestr	I rok, semestr 1
11.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) prowadzącej zajęcia	Dr hab. Janusz Kilar
12.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dane zajęcia	-----
13.	Wymagania wstępne	brak
14.	Forma zajęć, liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykład – 15 h
15.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom	Wykład – 1 pkt ECTS
16.	Założenia i cele zajęć	W wyniku realizacji treści przedmiotu student: • będzie umiał posługiwać się terminologią z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy z podstawami ergonomii występujących na współczesnym rynku pracy, Polski i UE, • w codziennym życiu będzie kreatorem w zakresie promowania, przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy • uzyska informacje w zakresie istniejących rozwiązań w systemie bezpieczeństwa i higieny pracy z podstawami ergonomii Polski i Unii Europejskiej • potrafi dokonać analizy problematyki, wpływu technologii na bezpieczeństwo i higienę pracy w różnych formach aktywności (m.in. pracy przy komputerze, pracy osób niepełnosprawnych itp.) • potrafi opisać podstawowe prawa i obowiązki pracownika, w tym obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
17.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Wykład – tematy: • Przedmiot i zadania ergonomii Znaki stosowane w ramach BHP, udzielanie pierwszej pomocy • Zewnętrzne czynniki ergonomiczne • Niebezpieczne i szkodliwe czynniki dla zdrowia i życia związane z procesem oraz warunkami pracy • Fizjologia pracy człowieka, jego anatomia • Pracownicy na wózkach – ogólne zasady bezpieczeństwa, przemieszczanie się osób niepełnosprawnych w środkach lokomocji • Praca przy komputerze, bezpieczne stanowisko komputerowe • Profilaktyczna ochrona zdrowia, choroby zawodowe • Szkolenie, środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze • Ochrona p. pożarowa – podstawowy sprzęt gaśniczy, zasady postępowania w razie pożaru oraz w przypadku innych zagrożeń • Zmiany chorobowe wywołane promieniami jonizującymi, skutki zdrowotne narażenia na pole elektromagnetyczne, zagrożenie radiacyjne, • Dokumentacja z zakresu bhp prowadzona w zakładzie pracy przez Inspektora BHP • Zniewolenie pracą - renesans niewolnictwa w XXI wieku

18.	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Wiedza	Student: - definiuje wyrażenia pojęciowe związane z bezpieczeństwem i higieną pracy z podstawami ergonomii; - zna podstawowe zasady przestrzegania zasad BHP i ergonomii przez pracodawców i pracobiorców w systemie pracy zawodowej, w tym udzielania pierwszej pomocy i odpowiedzialności prawnej opiekuna
		Umiejętności	Student potrafi zastosować wybrane procedury oceny ryzyka zawodowego w zależności od dominujących zagrożeń.
		Kompetencje społeczne	Student ma świadomość profesjonalnej odpowiedzialności prawnej wynikającej z odgrywania roli nauczyciela i opiekuna.
19.	Metody dydaktyczne		wykład problemowy, pokaz multimedialny, dyskusja
20.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób obliczenia oceny końcowej		Forma zaliczenia przedmiotu: Ćwiczenia: Z – zaliczenie bez oceny Warunkiem zaliczenia wykładu jest: – wykonanie i prezentacja projektu grupowego na wskazany przez wykładowcę temat – w przypadku nieobecności zaliczenie treści tematu zajęć, – udział w dyskusji, aktywność, ocenianie ciągle
21.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatury podstawowa Bukała W., BHP w szkole, ODDK Sp. z o.o. Gdańsk 2008. Ciborski P., Vademecum BHP w pytaniach i odpowiedziach, wyd. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr Sp. Z.O.O., Gdańsk 2000. Kowal E. Ekonomiczno-społeczne aspekty ergonomii, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2002. Kodeks pracy po zmianach z komentarzem ekspertów, Stan prawny na 1 stycznia 2023. Liwo M., Nowosiadły E., Wpływ przepisów prawa pracy na bezpieczeństwo i ochronę pracy, red: A. Olak, I. Oleksiewicz, Bezpieczeństwo i zagrożenia współczesnego świata, Rzeszów 2008. Literatura uzupełniająca: Gajda M., Pracownicy na wózkach, Magazyn dla osób niepełnosprawnych, „Praca”, nr 4, maj-czerwiec 2007.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowanie wskazanej aktywności	
Udział w wykładach	15h	
Przygotowanie do zajęć	10h	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25h	
Punkty ECTS za przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,6	0,4

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do form zajęć				
Numer przedmiotowego efektu uczenia się	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (PEU)	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego (KEU)
WIEDZA				
EP.W6a	Student definiuje wyrażenia pojęciowe związane z bezpieczeństwem i higieną pracy z podstawami ergonomii.	wykład	aktywność podczas zajęć, ocenianie ciągle	KEU_W17
EP.W6b	Student zna podstawowe zasady przestrzegania zasad BHP i ergonomii przez pracodawców i pracobiorców w systemie pracy zawodowej, w tym udzielania pierwszej pomocy i odpowiedzialności prawnej opiekuna.	wykład	aktywność podczas zajęć, ocenianie ciągle	KEU_W17
UMIEJĘTNOŚCI				

EP.U6	Student potrafi zastosować wybrane procedury oceny ryzyka zawodowego w zależności od dominujących zagrożeń.	wykład	projekt grupowy	KEU_U13 KEU_U23
KOMPETENCJE SPOŁECZNYCH				
EP.K6	Student ma świadomość profesjonalnej odpowiedzialności prawnej wynikającej z odgrywania roli nauczyciela i opiekuna.	wykład	aktywność podczas zajęć, ocenianie ciągłe	KEU_K04 KEU_K08

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu	Biomedyczne podstawy rozwoju człowieka
2.	Nazwa przedmiotu w tłumaczeniu na język angielski	Biomedical Basis of Human Development
3.	Kierunek studiów	Pedagogika
4.	Profil studiów	praktyczny
5.	Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	Instytut Nauk Społecznych Zakład Pedagogiki
6.	Kod zajęć	PED-LS>Biomedy-Cw
7.	Forma studiów	studia stacjonarne
8.	Język wykładowy	polski
9.	Typ zajęć	obowiązkowy do zaliczenia 1 semestru/ I roku studiów
10.	Rok studiów, semestr	I rok, semestr 1
11.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) prowadzącej zajęcia	Dr Beata Nakonieczna
12.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dane zajęcia	
13.	Wymagania wstępne	brak
14.	Forma zajęć, liczba godzin zajęć dydaktycznych	Ćwiczenia – 30 h
15.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom	Ćwiczenia – 3 pkt ECTS
16.	Założenia i cele zajęć	Założenia i cele przedmiotu uwzględniające efekty kształcenia: – zapoznanie studentów pedagogiki z biologicznymi podstawami rozwoju i kształtowania się organizmu jako jednostki psychosomatycznej oraz możliwościami profilaktyki patologii rozwojowych. – nauczanie efektywnego wykorzystania wiedzy na temat metod kontroli reakcji specyficznych dla rozwoju oraz jej związku z podatnością na oddziaływania wychowawcze, procesem uczenia się i kształtowania osobowości w populacji wieku rozwojowego. – nabycie zdolności do rozumienia specyfiki reakcji somatycznych i psychicznych dziecka na tle grupy rówieśniczej oraz otwartość na potrzeby ucznia w procesie dydaktycznym i wychowawczym w kontekście zmian rozwojowych.

17.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Treści merytoryczne poszczególnych ćwiczeń: 1. Tworzenie się i budowa komórek rozrodczych. Etapy gametogenezy. 2. Podstawowe prawa genetyczne dotyczące sposobu determinowania cech organizmu ludzkiego. Rola czynnika genetycznego w procesie rozwoju biologicznego - prawidłowy kariotyp człowieka oraz najczęstsze anomalie genetyczne. 3. Charakterystyka okresów rozwojowych człowieka (okres wewnątrzmaciczny, noworodkowy, niemowlęcy, wczesnego dzieciństwa, przedszkolny, wczesnoszkolny, dojrzewania). 4. Czynniki wpływające na rozwój (determinanty genetyczne, właściwości śródmacicznego środowiska organizmu matki i jej metabolizmu, stymulatory rozwoju, modyfikatory naturalne i kulturowe). Dymorfizm cech związanych z płcią w reagowaniu na te czynniki. 5. Podstawowe odrębności anatomiczno-funkcjonalne organizmu dziecka. 6. Akceleracja rozwoju biologicznego oraz retardacja procesów rozwojowych. 7. Wybrane metody oceny rozwoju biologicznego dziecka (norma rozwojowa, wiek rozwojowy, metody oceny rozwoju somatycznego, zaburzenia rozwoju biologicznego). 8. Wybrane zagadnienia dotyczące żywienia dzieci i młodzieży w poszczególnych okresach rozwojowych. 9. Budowa i funkcje układu kostno-stawowo-mięśniowego. Kształtowanie się percepcji i postawy ciała w ontogenezie. Najczęstsze opóźnienia rozwojowe. 10. Odrębności anatomiczno-czynnościowe układu oddechowego i krążenia oraz przewodu pokarmowego u dzieci i dorosłych. 11. Właściwości układu nerwowego oraz jego najczęstsze zaburzenia czynnościowe u dzieci. 12. Konsekwencje chorób społecznych (AIDS, narkomania, alkoholizm).
18.	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Wiedza	Student: - zna i rozumie podstawowe pojęcia dotyczące rozwoju biologicznego człowieka, jego specyfikę i uwarunkowania oraz zna i rozumie kolejne fazy rozwoju biologicznego człowieka i ich charakterystykę. - posiada ogólną znajomość budowy i funkcji organizmu człowieka, zna metody oceny stanu zdrowia oraz objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych; - zna i rozumie podstawowe mechanizmy biologiczne leżące u podłoża emocji, myślenia i zachowania człowieka.
		Umiejętności	Student: - potrafi scharakteryzować biomedyczne prawidłowości i źródła zakłóceń procesu rozwoju i wychowania; - rozróżnia i rozumie istotę czynników genetycznych, neurobiologicznych i środowiskowych w uwarunkowaniach emocji, funkcji poznawczych i zachowań człowieka
		Kompetencje społeczne	Student jest gotowy do wykorzystywania wiedzy dotyczącej czynników biomedycznych mających wpływ na kształtowanie się zachowań człowieka na różnych etapach rozwoju w kontekście działalności edukacyjnej i wychowawczej.
19.	Metody dydaktyczne		Dyskusja panelowa, burza mózgów, metoda projektów, pokaz z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych.
20.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób obliczenia oceny końcowej		Forma zaliczenia przedmiotu: ćwiczenia: ZO – zaliczenie z oceną Warunki zaliczenia ćwiczeń: Obecność na ćwiczeniach, ocenianie ciągle na każdych zajęciach, wykonanie jednej pracy semestralnej na wskazany przez wykładowcę temat, rozwiązywanie zadań tematycznych związanych z realizacją ćwiczeń. Warunkiem otrzymania zaliczenia końcowego jest obecność na 90% zajęć ćwiczeniowych, pozytywna średnia ocen cząstkowych otrzymanych na ćwiczeniach, pozytywna ocena z pracy semestralnej, pozytywna ocena z rozwiązywania zadań tematycznych związanych z realizacją ćwiczeń, zaliczenie ustne ewentualnych nieobecność na zajęciach.

21.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: Woynarowska B., Kowalewska A., Izdebski Z. (red.): Biomedyczne podstawy rozwoju i edukacji. Wyd. Nauk. PWN, Warszawa, 2021 Jaczewski A.: Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju i wychowania. Podręcznik dla studentów uczelni pedagogicznych. Wyd. Akademickie „Żak”, Warszawa 2005. Krawczyński M.: Propedeutyka w pediatrii. PZWL, Warszawa, 2009. Świderska M. (red.): Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania. Wyd. AHE, 2008. Literatura uzupełniająca: Parker S., Atlas anatomii człowieka Sobotta. t. I, II. Wyd. Bellona, Warszawa 2010.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowanie wskazanej aktywności	
Udział w ćwiczeniach	30 h	
Przygotowanie do zajęć	20 h	
Przygotowanie pracy semestralnej	25 h	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30 h – z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego 45 h – samodzielna praca studenta	
Punkty ECTS za przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,2	1,8

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do form zajęć				
Numer przedmiotowego efektu uczenia się	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (PEU)	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego (KEU)
WIEDZA				
EP.W7a	Student zna i rozumie podstawowe pojęcia dotyczące rozwoju biologicznego człowieka, jego specyfikę i uwarunkowania oraz zna i rozumie kolejne fazy rozwoju biologicznego człowieka i ich charakterystykę.	ćwiczenia	rozwiązywanie zadań tematycznych ocenianie ciągle	KEU_W05
EP.W7b	Student posiada ogólną znajomość budowy i funkcji organizmu człowieka, zna metody oceny stanu zdrowia oraz objawy i przyczyny wybranych zaburzeń i zmian chorobowych.	ćwiczenia	rozwiązywanie zadań tematycznych ocenianie ciągle	KEU_W03
EP.W7c	Student zna i rozumie podstawowe mechanizmy biologiczne leżące u podłoża emocji, myślenia i zachowania człowieka.	ćwiczenia	rozwiązywanie zadań tematycznych ocenianie ciągle	KEU_W05 KEU_W03
UMIEJĘTNOŚCI				
EP.U7a	Student potrafi scharakteryzować biomedyczne prawidłowości i źródła zakłóceń procesu rozwoju i wychowania.	ćwiczenia	praca semestralna na wskazany temat	KEU_U01
EP.U7b	Student rozróżnia i rozumie istotę czynników genetycznych, neurobiologicznych i środowiskowych w uwarunkowaniach emocji, funkcji poznawczych i zachowań człowieka.	ćwiczenia	praca semestralna na wskazany temat - projekt	KEU_U15
KOMPETENCJE SPOŁECZNYCH				
EP.K7	Student jest gotowy do wykorzystywania wiedzy dotyczącej czynników biomedycznych mających wpływ na kształtowanie się zachowań człowieka na różnych etapach rozwoju w kontekście działalności edukacyjnej i wychowawczej.	ćwiczenia	praca semestralna na wskazany temat udział w dyskusji	KEU_K02

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu	Historia myśli pedagogicznej
2.	Nazwa przedmiotu w tłumaczeniu na język angielski	History of pedagogical thought
3.	Kierunek studiów	Pedagogika
4.	Profil studiów	praktyczny
5.	Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	Instytut Nauk Społecznych Zakład Pedagogiki
6.	Kod zajęć	PED-LS>HistoriaMy-W PED-LS>HistoriaMy-Cw
7.	Forma studiów	stacjonarne
8.	Język wykładowy	polski
9.	Typ zajęć	obowiązkowy do zaliczenia 1 semestru/ I roku studiów, obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów
10.	Rok studiów, semestr	I rok, semestr 1
11.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) prowadzącej zajęcia	Dr hab. Robert Lipelt
12.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dane zajęcia	-----
13.	Wymagania wstępne	brak
14.	Forma zajęć, liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykład – 15 h ćwiczenia – 15 h
15.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom	Wykład – 2 pkt ECTS Ćwiczenia – 2 pkt ECTS Łącznie 4 pkt ECTS
16.	Założenia i cele zajęć	W wyniku realizacji przedmiotu historia myśli pedagogicznej student: - zdobywa podstawową wiedzę z zakresu historii myśli pedagogicznej w szerokim, interdyscyplinarnym ujęciu; - rozwija umiejętności przeprowadzania krytycznej analizy źródła historycznego oraz umiejętności łączenia faktów źródłowych z wiedzą interdyscyplinarną; - przygotowuje się do właściwego wykorzystania szerokiego kontekstu uwarunkowań społecznych, politycznych, ekonomicznych w analizie zjawisk historycznych; - rozwija umiejętności zastosowania nabytej wiedzy w wypowiedziach ustnych i formułowaniu wniosków na piśmie

17.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Tematyka wykładów - Wychowanie i oświata w okresie antycznym, Poglądy na wychowanie i kształcenie; Sokratesa, Platona Arystotelesa, Sofistów, Kwintyliana; - Wychowanie i szkolnictwo w średniowieczu (ideały, cele, zadania i wychowania i kształcenia). Początki uniwersytetów w Europie. Uniwersytet w Krakowie. Oświata i szkolnictwo w Polsce. Średniowieczna myśli pedagogiczna: Augustyn Aureliusz, Tomasz z Akwinu; - Europejska i polska myśl pedagogiczna w okresie Odrodzenia. Przedstawiciele renesansu europejskiego i w Polsce. Reformacja i kontreformacja. (V. Da Feltre, E. z Roterdamu, L. Vives, T. Morus, A. F. Modrzewski, E. Gliczner, S. Petrycy, Sz. Marycjusz; - Nowożytna myśl pedagogiczna (XVII-XVIII w): W. Radke, F. Bacon, R. Kartezjusz i inni. System pedagogiczny J.A. Komeńskiego, J. Locke. Encyklopedyści. Rozwój szkolnictwa ogólnego i zawodowego. Poglądy pedagogiczne J. J. Rousseau i J.H. Pestalozziego. Naturalizm i psychologizm pedagogiczny i ich konsekwencje dla rozwoju myśli edukacyjnej. Polska recepcja idei pedagogicznych Oświecenia: S. Konarski-Collegium Nobilium, Szkoła Rycerska -A. Czartoryski; - Oświata i pedagogika Komisji Edukacji Narodowej. Warunki powstania, twórcy, dokonania i znaczenie KEN w dziejach oświaty polskiej. Oświata i myśl pedagogiczna w okresie zaborów - ogólna charakterystyka. Szkolnictwo i pedagogika II Rzeczypospolitej. Reformy oświatowe do roku 1932. „Reforma Jędrzejewiczowska” i jej konsekwencje społeczne, oświatowe i pedagogiczne. Wychowanie narodowe, państwowe i obywatelskie. Poglądy i działalność Z. Balickiego, L. Zarzeckiego, J. Twardowskiego, K. Sośnickiego, M. Ziemnowicza i innych. - Polska myśl pedagogiczna na przełomie XX i XXI w - ośrodki badań naukowych, szkoły historyczne i ich przedstawiciele Tematyka ćwiczeń - Wychowanie w Sparcie, Atenach, Rzymie – cele, zadania, metody i formy, przedstawiciele; -Średniowieczne koncepcje wychowania; instytucje oświatowe ich cele i zadania, programy, treści i efekty kształcenia; - Odrodzenie – renesansowe koncepcje wychowania. Poglądy pedagogiczne Erazma z Rotterdamu, Jan Ludwik Vivesa, Tomasza Morusa. Poglądy pedagogiczne Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Sebastiana Petrycy z Pilzna, Erazma Glinchera, Szymana Marycjusza- analiza źródeł - Myśl pedagogiczna XVII i XVIII w Europie. Poglądy pedagogiczne Jana Amosa Komeńskiego, Johna Locke, Jana Jakuba Rousseau. - Reformy edukacji w Polsce w XVIII i XIX w. KEN i jej wkład w rozwój teorii i praktyki oświatowej w Polsce - Reformy i Idee oświatowe w Polsce w okresie rozbiorów. Reformy oświatowe w II Rzeczypospolitej – budowa powszechnego systemu oświaty. - Polska myśl pedagogiczna na przełomie XX i XXI w - ośrodki badań naukowych, szkoły historyczne i ich przedstawiciele.
18.	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Wiedza Student: - posiada podstawową wiedzę w zakresie historii myśli pedagogicznej w szerokim, interdyscyplinarnym ujęciu; - ma uporządkowaną wiedzę na temat etapów historii wychowania z uwypukleniem podstaw filozoficznych oraz społeczno-kulturowych jego historycznego rozwoju; - charakteryzuje podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, wyjaśnia wielorakie uwarunkowania tych procesów i ich związek z życiem religijno-duchowym człowieka - zna funkcje i cele edukacji w kontekście historycznego rozwoju szkolnictwa oraz znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej w różnych okresach historycznych

		Umiejętności Student: - potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę z zakresu myśli pedagogicznej oraz pozyskiwać dane do analizowania procesów i zjawisk w obszarze edukacji; - potrafi posługiwać się podstawowymi strategiami pedagogicznymi i w oparciu o nie projektować działania i narzędzia edukacyjne - umie formułować oceny etyczne odnosząc się do historycznych koncepcji wychowania i idei myśli pedagogicznej
		Kompetencje społeczne Student: - potrafi twórczo korzystać z wiedzy na temat myśli pedagogicznej w perspektywie historycznej oraz krytycznie oceniać ją z uwzględnieniem zasad etyki zawodu nauczyciela; - posiada umiejętność czytania ze zrozumieniem prac naukowych oraz tekstów źródłowych, streszczania ich i komentowania.
19.	Metody dydaktyczne	Wykłady (konwersatoryjne, konwencjonalne i problemowe); warsztaty grupowe; ćwiczenia połączone z prezentacją multimedialną; dyskusja
20.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób obliczenia oceny końcowej	Forma zaliczenia przedmiotu: wykład: E – egzamin ćwiczenia: ZO – zaliczenie z oceną Warunki zaliczenia wykładów: Wykłady: Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu pisemnego (test) Zasady dopuszczenia do egzaminu: otrzymanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Podstawą zaliczenia ćwiczeń jest: - opracowanie i wygłoszenie referatu - ocenianie aktywności na zajęciach dydaktycznych (udział w dyskusji); - analizowanie tekstów źródłowych
21.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: Kupisiewicz Cz., Z dziejów teorii i praktyki wychowania, Oficyna Wydawnicza „Impuls” Kraków 2012. Draus J., Terlecki R., Historia wychowania: podręcznik akademicki, Wydaw. WAM, Kraków 2006. S. Kot: Historia wychowania, 1.1 i II, 1996 wraz z wyborem tekstów źródłowych. Literatura uzupełniająca: S. Możdżeń, Zarys historii wychowania, cz. I/II, III, 1993 - 1995. S. Możdżeń, Teksty źródłowego dziejów wychowania, cz. 1-8, 1993 i wydania następne. S. Litak, Historia wychowania do wielkiej rewolucji francuskiej, Wydawnictwo WAM, Kraków 2004, t. I.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowanie wskazanej aktywności	
udział w wykładach	15 h	
udział w ćwiczeniach	15 h	
przygotowanie do egzaminu	35 h	
przygotowanie referatu	10 h	
przygotowanie do zajęć	25 h	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	Wykład 50 h Ćwiczenia 50 h	
Punkty ECTS za przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,6 (wykłady)	1,4 (wykłady)
	0,6 (ćwiczenia)	1,4 (ćwiczenia)

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla przedmiotu
w odniesieniu do form zajęć**

Numer przedmiotowego efektu uczenia się	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (PEU)	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego (KEU)
WIEDZA				
B.2.W3.	Student: - posiada podstawową wiedzę w zakresie historii myśli pedagogicznej w szerokim, interdyscyplinarnym ujęciu	wykład	egzamin	KEU_W01 KEU_W11
B.2.W3.	- ma uporządkowaną wiedzę na temat etapów historii wychowania z uwypukleniem podstaw filozoficznych oraz społeczno-kulturowych jego historycznego rozwoju	wykład	egzamin	KEU_W04 KEU_W05
B.2.W3.	- charakteryzuje podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, wyjaśnia wielorakie uwarunkowania tych procesów i ich związek z życiem religijno-duchowym człowieka	wykład ćwiczenia	egzamin przygotowanie i wygłoszenie referatu	KEU_W03
B.2.W1.	- zna funkcje i cele edukacji w kontekście historycznego rozwoju szkolnictwa oraz znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej w różnych okresach historycznych	wykład ćwiczenia	egzamin przygotowanie i wygłoszenie referatu, aktywność	KEU_W03
UMIEJĘTNOŚCI				
EP.U5	Student: - potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę z zakresu myśli pedagogicznej oraz pozyskiwać dane do analizowania procesów i zjawisk w obszarze edukacji	ćwiczenia	analiza tekstów źródłowych	KEU_U04
B.2.U6.	- potrafi posługiwać się podstawowymi strategiami pedagogicznymi i w oparciu o nie projektować działania i narzędzia edukacyjne	ćwiczenia	analiza tekstów źródłowych przygotowanie referatu	KEU_U06
B.2.U3.	- umie formułować oceny etyczne odnosząc się do historycznych koncepcji wychowania i idei myśli pedagogicznej	ćwiczenia	dyskusja	KEU_U04
KOMPETENCJE SPOŁECZNYCH				
EP.K5	Student: - potrafi twórczo korzystać z wiedzy na temat myśli pedagogicznej w perspektywie historycznej oraz krytycznie oceniać ją z uwzględnieniem zasad etyki zawodu nauczyciela	ćwiczenia	udział w dyskusji	KEU_K05
B.2.K3.	- posiada umiejętność czytania ze zrozumieniem prac naukowych oraz tekstów źródłowych, streszczania ich i komentowania	ćwiczenia	udział w dyskusji analizowanie tekstów źródłowych	KEU_K04

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu	Socjologia
2.	Nazwa przedmiotu w tłumaczeniu na język angielski	Sociology
3.	Kierunek studiów	Pedagogika
4.	Profil studiów	praktyczny
5.	Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	Instytut Nauk Społecznych Zakład Pedagogiki
6.	Kod zajęć	PED-LS>Socjologia-W PED-LS>Socjologia-Cw
7.	Forma studiów	stacjonarne
8.	Język wykładowy	polski
9.	Typ zajęć	obowiązkowy do zaliczenia 1 semestru/ I roku studiów, obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów
10.	Rok studiów, semestr	I rok, semestr 1
11.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) prowadzącej zajęcia	Dr Maciej Drwięga
12.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dane zajęcia	-----
13.	Wymagania wstępne	brak
14.	Forma zajęć, liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady – 30 h Ćwiczenia – 30 h
15.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom	Wykłady – 3 pkt ECTS Ćwiczenia – 3 pkt ECTS łącznie: 6 pkt ECTS
16.	Założenia i cele zajęć	Podstawowym celem zajęć jest usystematyzowanie, poszerzenie i utrwalenie wiedzy socjologicznej w oparciu o wybrane zagadnienia wykładów i literaturę przedmiotu. Czynności te mają umożliwić studentom samodzielny opis i analizę zjawisk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem procesów edukacji, wychowania, socjalizacji i enkulturacji.

17.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Tematyka wykładów: 1. Czym jest socjologia? Teoria socjologiczna. 2. Metodologia socjologii. 3. Grupa społeczna i jej cechy. Typy grup. 4. Więź społeczna. 5. Kultura i cywilizacja. 6. Struktura społeczna. Sposoby zróżnicowania struktury. 7. Teorie konfliktu i stawianie się społeczeństwa. 8. Państwo i polityka. 9. Naród i grupy etniczne. 10. Mezostruktury: region, miasto, społeczność lokalna. 11. Globalizacja. 12. Tożsamość i procesy indywidualizacji. Tematyka ćwiczeń: 1. Powstanie i rozwój socjologii (na przykładzie wybranych klasyków dyscypliny). Badania społeczne i kierunki socjologiczne przełomu IX i XX w. 2. Pojęcie, przedmiot badań oraz status socjologii jako nauki. Socjologia ogólna a socjologie szczegółowe - charakterystyka wybranych subdyscyplin socjologicznych. 3. Współczesne perspektywy socjologiczne. 4. Podstawowe uwarunkowania życia społecznego. 5. Kultura i jej wpływ na życie społeczne. Kultura jako wyróżnik człowieka, wielość kultur i relatywizm kulturowy, dziedziny kultury i kultura symboliczna, mechanizmy wpływu kultury na życie społeczne. 6. Osobowość i postawy. 7. Interakcje społeczne. 8. Socjalizacja. Pojęcie socjalizacji, rola społeczna, rodzaje socjalizacji, resocjalizacja. 9. Pojęcie i komponenty więzi społecznej (stosunki i zależności społeczne, instytucje społeczne, kontrola społeczna, organizacje społeczne). 10. Zbiorowości społeczne (pojęcie kategorii i zbiorowości społecznej, pojęcie i struktura grupy społecznej, podział i klasyfikacja grup społecznych, społeczność lokalna, naród). 11. Rodzina jako podstawowa mikrostruktura społeczna. 12. Struktura społeczna. Teoria struktury społecznej, pojęcie i typologia procesów społecznych, klasy i warstwy społeczne, zróżnicowanie społeczno-zawodowe, ruchliwość społeczna. 13. Założenia i dyrektywy metodologiczne badań socjologicznych oraz metody i techniki badań socjologicznych.
2.	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Wiedza	Student: - zna i rozumie podstawowe pojęcia i teorie socjologiczne, w tym te odnoszące się do edukacji oraz jej społecznych uwarunkowań; - zna specyfikę procesu socjalizacji, podstawowych środowisk socjalizacyjnych i ich współczesnych przemian, w tym wpływ kultury, rodziny, grup rówieśniczych i instytucji na rozwój jednostki; - zna strukturę i funkcje systemu edukacji, jego polityczne, społeczne i ideologiczne uwarunkowania, tym zjawiska nierówności edukacyjnych, ukrytego programu oraz mechanizmy kontroli społecznej.
		Umiejętności	Student: - dokonuje obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych w relacjach z systemem edukacji i różnymi obszarami działalności pedagogicznej, odnosząc je do pojęć i teorii socjologicznych omawianych na zajęciach; - wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu socjologii edukacji do analizowania i interpretowania współczesnych problemów edukacyjnych, uwzględniając kontekst kulturowy, społeczny oraz procesy globalizacyjne.
		Kompetencje społeczne	Student: - posiada przekonanie o potrzebie i sensie podejmowania działań w różnorodnych środowiskach wychowawczych oraz dostrzega społeczne uwarunkowania edukacji w zmieniającym się społeczeństwie.
3.	Metody dydaktyczne		Wykład, prezentacja, dyskusja, studium przypadku Ćwiczenia są uzupełnieniem wykładów. Polegają na analizie tekstów i dyskusjach dotyczących wybranych zagadnień.

4.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób obliczenia oceny końcowej	Forma zaliczenia przedmiotu: Wykład: E - egzamin Ćwiczenia: ZO – zaliczenie z oceną Warunki zaliczenia przedmiotu: Wykład: Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń Formy pomiaru/oceny pracy studenta: egzamin pisemny (test), ocenianie ciągłe Ćwiczenia: Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z opracowanego studium przypadku, dotyczącego wybranych, współczesnych zjawisk społecznych, obecność na zajęciach oraz przygotowanie do nich (m.in. analiza tekstów źródłowych). Ocena końcowa z ćwiczeń: 50% oceny stanowić będzie ocena ze studium przypadku, 30% oceny stanowić będzie uczestnictwo w dyskusjach i analizowaniu tekstów źródłowych, 20% oceny - obecność na zajęciach.
5.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Oficyna Naukowa, Warszawa 2008. Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa, Wyd. Znak, Kraków 2002. Kosiński S. Socjologia ogólna. Zagadnienia podstawowe, PWN, Warszawa 1989. Goodman N., Wstęp do socjologii, Zysk i S-ka, Poznań 2001. Literatura uzupełniająca Turowski J., Socjologia. Małe struktury społeczne, TN KUL, Lublin 1993. Sztompka P., Socjologia zmian społecznych, Wyd. Znak, Kraków 2005.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowanie wskazanej aktywności	
Udział w wykładach	30 h	
Udział w ćwiczeniach	30 h	
Przygotowanie do egzaminu	45 h	
Przygotowanie studium przypadku	15 h	
Przygotowanie do ćwiczeń	30 h	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	60 h - z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego 90 h - samodzielna praca studenta 150 h - łącznie	
Punkty ECTS za przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,2 (wykład)	1,8 (wykład)
	1,2 (ćwiczenia)	1,8 (ćwiczenia)

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do form zajęć				
Numer przedmiotowego efektu uczenia się	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (PEU)	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego (KEU)
WIEDZA				
EP.W3a	Student: - zna i rozumie podstawowe pojęcia i teorie socjologiczne, w tym te odnoszące się do edukacji oraz jej społecznych uwarunkowań	wykład	egzamin	KEU_W06
EP.W3b	- zna specyfikę procesu socjalizacji, podstawowych środowisk socjalizacyjnych i ich współczesnych przemian, w tym wpływ kultury, rodziny, grup rówieśniczych i instytucji na rozwój jednostki	wykład	egzamin	KEU_W07

EP.W3c	- zna strukturę i funkcje systemu edukacji, jego polityczne, społeczne i ideologiczne uwarunkowania, tym zjawiska nierówności edukacyjnych, ukrytego programu oraz mechanizmy kontroli społecznej	wykład	egzamin analiza tekstów źródłowych	KEU_W07
UMIEJĘTNOŚCI				
EP.U3a	Student: - dokonuje obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych w relacjach z systemem edukacji i różnymi obszarami działalności pedagogicznej, odnosząc je do pojęć i teorii socjologicznych omawianych na zajęciach	ćwiczenia	studium przypadku analiza tekstów źródłowych	KEU_U01
EP.U3b	- wykorzystuje wiedzę teoretyczną z zakresu socjologii edukacji do analizowania i interpretowania współczesnych problemów edukacyjnych, uwzględniając kontekst kulturowy, społeczny oraz procesy globalizacyjne.	ćwiczenia	studium przypadku analiza tekstów źródłowych	KEU_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNYCH				
EP.K3	Student posiada przekonanie o potrzebie i sensie podejmowania działań w różnorodnych środowiskach wychowawczych oraz dostrzega społeczne uwarunkowania edukacji w zmieniającym się społeczeństwie.	wykład ćwiczenia	udział w dyskusji analiza tekstów źródłowych	KEU_K02

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu	Trening umiejętności wychowawczych
2.	Nazwa przedmiotu w tłumaczeniu na język angielski	Pedagogical Skills Training
3.	Kierunek studiów	Pedagogika
4.	Profil studiów	praktyczny
5.	Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	Instytut Nauk Społecznych Zakład Pedagogiki
6.	Kod zajęć	Studia stacjonarne PED-POW-LS>TreningU-Cw
7.	Forma studiów	studia stacjonarne
8.	Język wykładowy	polski
9.	Typ zajęć	obowiązkowy do zaliczenia 1 semestru/ I roku studiów
10.	Rok studiów, semestr	I rok, semestr 1
11.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) prowadzącej zajęcia	Dr Maria Kuzin
12.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dane zajęcia	Dr Maria Kuzin
13.	Wymagania wstępne	Umiejętności komunikowania się i pracowania w grupie.
14.	Forma zajęć, liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne Ćwiczenia – 30 h
15.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom	Studia stacjonarne Ćwiczenia – 3 pkt ECTS
16.	Założenia i cele zajęć	Przygotowanie studentów do sprawnego i optymalnego funkcjonowania w ważnych sytuacjach edukacyjnych. Zapoznanie studentów z twórczymi rozwiązaniami różnych zadań dydaktyczno-wychowawczych. Rozwijanie umiejętności projektowania i realizacji działań edukacyjno-wychowawczych. Kształtowanie kreatywności studentów w zakresie posługiwania się podstawowymi elementami warsztatu pedagogicznego.

17.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		1. Adaptacja dziecka do przedszkola i szkoły Rusztowanie, czyli budujemy fundament pod wszechstronny rozwój dziecka. 2. Wychowawcza rola zabawy w życiu dziecka i rodziny. 3. Emocje jako nośnik potrzeb, inteligencja serca. 4. Wychowujemy niezależnego człowieka, czyli blokowanie lub wzrost. 5. Budowanie zespołu klasowego i jego integracja, poznanie siebie, pogłębianie wzajemnych kontaktów. 6. Twórcze animowanie działań edukacyjnych w różnych sytuacjach wychowawczych. 7. Pedagogika zabawy i możliwości jej wykorzystania w projektowaniu różnorodnych zadań edukacyjno- wychowawczych na szczeblu edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. 8. Aktywizacja działań edukacyjnych. Metody i techniki aktywizujące dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Przygotowanie scenariuszy zajęć z zastosowaniem w/w metod. 9. Gry i zabawy rozwijające aktywność i twórczy potencjał dziecka przygotowanie scenariuszy zajęć i zabaw wspomagających rozwój dzieci w poszczególnych grupach wiekowych (3-9 lat). 10. Planowanie działań edukacyjnych, znaczenie i walory planowania. Rodzaje planów i programów. Przygotowanie projektu programu wychowawczego dla klas I-III szkoły podstawowej. 11. Wychowawcze walory uroczystości przedszkolnych i szkolnych, przygotowanie kalendarza uroczystości oraz projektu wybranej uroczystości. 12. Działalność innowacyjna w przedszkolu i w klasach I-III. Teoretyczne i formalno-prawne podstawy działań innowacyjnych i eksperymentalnych. Walory innowacji i ich znaczenie w podnoszeniu efektywności pracy dydaktyczno-wychowawczej. Przygotowanie projektu wybranej innowacji. 13. Organizacja kół zainteresowań i zajęć dodatkowych w przedszkolu- opracowanie projektu, regulaminu. 14. Współpraca przedszkola i szkoły z rodzicami i środowiskiem. Opracowanie projektu scenariusza zebrania z rodzicami. Instytucje działające w środowisku, wspierające działalność przedszkola i szkoły. Sporządzenie wykazu instytucji. 15. Wychowawcze walory wycieczek w przedszkolu i klasach I-III. Obowiązujące przepisy i zasady organizacji wycieczek. Opracowanie harmonogramu wycieczki dla dzieci w wieku przedszkolnym (kształcenie patriotyczne, regionalne lub inne) z uwzględnieniem celów edukacyjnych. 16. Adaptacja dzieci do przedszkola i szkoły – programy wychowawcze. Opracowanie scenariusza zajęć adaptacyjnych dla dzieci 3 letnich w przedszkolu lub dzieci 7 letnich idących do szkoły.
18.	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Wiedza	Student zna i rozumie rolę nauczyciela i wychowawcy w kształtowaniu postaw i relacji rówieśniczych wśród uczniów i wychowanków. Student ma podstawową wiedzę z zakresu podstaw prawnych funkcjonowania placówek edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, jest świadomy praw dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Student posiada wiedzę na temat metod wychowawczych oraz zasad doboru efektywnych środków dydaktycznych stosowanych w pracy z grupą. Student ma wiedzę na temat metod pracy z grupą oraz wykorzystywania nowoczesnej technologii w zajęciach wychowawczych.

		Umiejętności	Student potrafi analizować sytuacje pedagogiczne i proponować pomysły i rozwiązania wychowawcze; aktywnie i konstruktywnie uczestniczy w dyskusji nad realizowanym projektem. Student potrafi projektować, dobierać, tworzyć programy wychowawcze do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach, z wykorzystaniem TIK. Student potrafi projektować i prowadzić zajęcia wychowawcze, dobierając metody i formę swoich oddziaływań do indywidualnych/specjalnych potrzeb edukacyjnych jednostki/grupy. Student potrafi zaplanować i realizować programy pracy wychowawczej podejmując współpracę z innymi nauczycielami, pedagogami i rodzicami uczniów.
		Kompetencje społeczne	Student jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych; poszukuje optymalnych rozwiązań do budowania dobrej atmosfery zgodnie z zasadami etyki zawodowej. Student jest zdolny do współpracy i współdziałania z innymi podmiotami procesu kształcenia (rodzicami, wychowankami) w celu podnoszenia efektywności wychowawczej.
19.	Metody dydaktyczne		Ćwiczenia: • ćwiczenia w grupach • projekt edukacyjny • praca w grupach • metoda działania praktycznego • dyskusja • burza mózgów
20.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób obliczenia oceny końcowej		Forma oceny: ćwiczenia: ZO – zaliczenie z oceną Warunkiem uzyskania zaliczenia z przedmiotu jest: • obecność na zajęciach, • aktywne uczestnictwo w zajęciach – ocenianie ciągle • projekt, scenariusz lub program wychowawczy na wybrany temat związany z omawianą tematyką opracowany samodzielnie, przeprowadzenie zajęć na podstawie opracowanego konspektu, Zaliczenie z oceną na podstawie opracowanego i zaprezentowanego przez studenta scenariusza; aktywność podczas zajęć, obecność, ocenianie ciągle.

21.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	- Małgorzata Całusińska, Wojciech Malinowski, Trening umiejętności wychowawczych, GWP Sopot 2012. - Klim- Klimaszewska Anna, Witamy w przedszkolu. Wspomaganie procesu adaptacji dziecka do środowiska przedszkolnego, Instytut Wydawniczy ERICA, Warszawa 2010. - Krzyżewska Jadwiga, Metody i techniki aktywizujące w edukacji wczesnoszkolnej, Suwałki 2000. - Łobocki Mieczysław Współdziałanie rodziców i nauczycieli w procesie wychowania, Nasza Księgarnia, Warszawa, 1985. - Jankowska Anna, Rozmowy z rodzicami poradnik dla nauczyciela, Kielce: Wydaw. Pedagogiczne ZNP, 2012. - Łobocki Mieczysław ABC wychowania, Wyd. UMCS, Lublin, 1999. Literatura uzupełniająca: - Stasica Jadwiga, Moja I klasa. Poradnik dla nauczycieli, Wyd. Impuls, Kraków 2010 - Ernst K. Szkolne gry uczniów, WSiP, Warszawa 2002.
-----	---	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowanie wskazanej aktywności	
	Studia stacjonarne	
udział w ćwiczeniach, realizacja projektu zajęć z wybranej formy treningu wychowawczego	30 h	
przygotowanie do ćwiczeń (w tym: przygotowanie projektu zajęć z wybranej formy zajęć wychowawczych)	25 h	
praca z literaturą	20 h	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30 h z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego 45 h samodzielna praca studenta Ćwiczenia 75 h (łącznie)	
Punkty ECTS za przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	C: 1,2	C: 1,8

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do form zajęć				
Numer przedmiotowego efektu uczenia się	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (PEU)	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego (KEU)
WIEDZA				
EP.W8a	Student zna i rozumie rolę nauczyciela i wychowawcy w kształtowaniu postaw i relacji rówieśniczych wśród uczniów i wychowanków.	Ćwiczenia	Projekt edukacyjny	KEU_W06
EP.W8b	Student ma podstawową wiedzę z zakresu podstaw prawnych funkcjonowania placówek edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, jest świadomy praw dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	Ćwiczenia	Projekt edukacyjny	KEU_W14

EP.W8c	Student posiada wiedzę na temat metod wychowawczych oraz zasad doboru efektywnych środków dydaktycznych stosowanych w pracy z grupą.	Ćwiczenia	Przygotowanie pracy w ramach zajęć	KEU_W16
EP.W8d	Student ma wiedzę na temat metod pracy z grupą oraz wykorzystywania nowoczesnej technologii w zajęciach wychowawczych.	Ćwiczenia	projekt zajęć z wybranej formy zajęć wychowawczych	KEU_W20
UMIEJĘTNOŚCI				
EP.U8a	Student potrafi analizować sytuacje pedagogiczne i proponować pomysły i rozwiązania wychowawcze; aktywnie i konstruktywnie uczestniczy w dyskusji nad realizowanym projektem.	Ćwiczenia	projekt zajęć z wybranej formy zajęć wychowawczych aktywne uczestnictwo w dyskusji	KEU_U01 KEU_U02
EP.U8b	Student potrafi projektować, dobierać, tworzyć programy wychowawcze do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach, z wykorzystaniem TIK.	Ćwiczenia	projekt zajęć z wybranej formy zajęć wychowawczych prezentacja	KEU_U04 KEU_U23
EP.U8c	Student potrafi projektować i prowadzić zajęcia wychowawcze, dobierając metody i formę swoich oddziaływań do indywidualnych/specjalnych potrzeb edukacyjnych jednostki/grupy.	Ćwiczenia	projekt zajęć z wybranej formy zajęć wychowawczych prezentacja	KEU_U10 KEU_U22
EP.U8d	Student potrafi zaplanować i realizować programy pracy wychowawczej podejmując współpracę z innymi nauczycielami, pedagogami i rodzicami uczniów.	Ćwiczenia	Metoda działania praktycznego	KEU_U16 KEU_U20
KOMPETENCJE SPOŁECZNYCH				
EP.K8a	Student jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych; poszukuje optymalnych rozwiązań do budowania dobrej atmosfery zgodnie z zasadami etyki zawodowej.	Ćwiczenia	metoda praktycznego działania	KEU_K02
EP.K8b	Student jest zdolny do współpracy i współdziałania z innymi podmiotami procesu kształcenia (rodzicami, wychowankami) w celu podnoszenia efektywności wychowawczej.	Ćwiczenia	metoda praktycznego działania	KEU_K03

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu	Wprowadzenie do filozofii	
2.	Nazwa przedmiotu w tłumaczeniu na język angielski	Introduction to philosophy	
3.	Kierunek studiów	Pedagogika	
4.	Profil studiów	praktyczny	
5.	Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	Instytut Nauk Społecznych Zakład Pedagogiki	
6.	Kod zajęć	PED-LS>Filozofia-W	
7.	Forma studiów	stacjonarne	
8.	Język wykładowy	polski	
9.	Typ zajęć	obowiązkowy do zaliczenia 1 semestru/ I roku studiów, obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów	
10.	Rok studiów, semestr	I rok, semestr I	
11.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) prowadzącej zajęcia	Dr Andrzej Koszczka	
12.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dane zajęcia	-----	
13.	Wymagania wstępne	brak	
14.	Forma zajęć, liczba godzin zajęć dydaktycznych	wykłady – 15 h	
15.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom	1 pkt ECTS	
16.	Założenia i cele zajęć	Głównym celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi, klasycznymi zagadnieniami filozofii oraz z problemami filozoficznymi, które rodzi postęp cywilizacji techniczno-informatycznej. Celem kursu jest również kształtowanie myślenia analitycznego i krytycznego w oparciu o przykłady zaczerpnięte z bogatego dziedzictwa filozofii zachodniej.	
17.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Wykład prezentuje przegląd głównych dyscyplin filozoficznych i ich problematyki, a następnie omawia dzieje filozofii zachodniej na przykładach jej wybranych wybitnych przedstawicieli. Są to: pierwsi filozofowie, Sokrates, Platon, Arystoteles, św. Augustyn, św. Tomasz z Akwinu, Kartezjusz, Spinoza, Kant, Hegel, Schopenhauer, Nietzsche, Kierkegaard. Wykład poświęca też wiele uwagi filozofii współczesnej i jej postaciom, aby wprowadzić studentów w bieżącą problematykę filozofii. Omawiane są również problemy filozoficzne współczesności (etyka technologii, AI, cyfryzacja).	
18.	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Wiedza	Student: - ma wiedzę na temat podstawowych nurtów filozofii i koncepcji człowieka; wskazuje kluczowe pojęcia i prezentuje ich różnorodne sposoby rozumienia; - ma wiedzę o przedmiocie formalnym i materialnym filozofii oraz związkach filozofii z pedagogiką.
		Umiejętności	Student: - potrafi precyzyjnie formułować i analizować problemy filozoficzne, w szczególności dotyczące sfery etycznej i wychowawczej; - wskazuje implikacje pedagogiczne wybranych nurtów filozoficznych dla praktyki pedagogicznej
		Kompetencje społeczne	Student: - wykazuje gotowość do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz działań własnych
19.	Metody dydaktyczne	wykład problemowy, dyskusja, praca z tekstem źródłowym	

20.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób obliczenia oceny końcowej	Forma zaliczenia przedmiotu: Wykład: Z – zaliczenie bez oceny Warunki zaliczenia wykładu: - zaliczenie pisemne (test) - obecność i aktywność podczas wykładu - udział w dyskusji - esej zaliczeniowy odwołujący się do tekstów źródłowych Kryteria oceny – kolokwium ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza) ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami) ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami) ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów) ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami) ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)
21.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	W. Tatarkiewicz, Historia filozofii, Warszawa 2009; K. Solomon, N. Higgins, Krótka historia filozofii, Warszawa 2003; K. Albert, Studia o historii filozofii, Warszawa 2006

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowanie wskazanej aktywności	
Aktywny udział w wykładach	15 h	
Przygotowanie do zaliczenia (testu)	5 h	
Przygotowanie eseju zaliczeniowego	5 h	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	15 h – z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego 10 h – samodzielna praca studenta łącznie 25 h	
Punkty ECTS za przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,6	0,4

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do form zajęć				
Numer przedmiotowego efektu uczenia się	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (PEU)	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego (KEU)
WIEDZA				
EP.W1a	Student: - ma wiedzę na temat podstawowych nurtów filozofii i koncepcji człowieka; wskazuje kluczowe pojęcia i prezentuje ich różnorodne sposoby rozumienia.	wykład	test zaliczeniowy udział w dyskusji	KEU_W04
EP.W1b	- ma wiedzę o przedmiocie formalnym i materialnym filozofii oraz związkach filozofii z pedagogiką.	wykład	test zaliczeniowy	KEU_W04
UMIEJĘTNOŚCI				
EP.U1a	Student: - potrafi precyzyjnie formułować i analizować problemy filozoficzne, w szczególności dotyczące sfery etycznej i wychowawczej.	wykład	udział w dyskusji podczas zajęć	KEU_U12
EP.U1b	- wskazuje implikacje pedagogiczne wybranych nurtów filozoficznych dla praktyki pedagogicznej	wykład	esej zaliczeniowy	KEU_U09

KOMPETENCJE SPOŁECZNYCH

EP.K1	Student: - wykazuje gotowość do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz działań własnych	wykład	udział w dyskusji esej zaliczeniowy	KEU_K05
--------------	--	--------	--	---------

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
SYLABUS

	Nazwa przedmiotu	Wprowadzenie do pedagogiki
	Nazwa przedmiotu w tłumaczeniu na język angielski	Introduction to pedagogy
	Kierunek studiów	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
	Profil studiów	praktyczny
	Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	Instytut Nauk Społecznych
	Kod zajęć	Studia stacjonarne
		PED-LS>WprowadzPe-W PED-LS>WprowadzPe-Cw
	Forma studiów	Stacjonarna
	Język wykładowy	Język polski
	Typ zajęć	obowiązkowy do zaliczenia 1 semestru/ 1 roku studiów
	Rok studiów, semestr	Rok I, semestr I
	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) prowadzącej zajęcia	Dr hab. Daniel Kukła, prof. UP Dr Katarzyna Serwatko
	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dane zajęcia	Dr hab. Daniel Kukła, prof. UP
	Wymagania wstępne	brak
	Forma zajęć, liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne
		Wykład – 30 h - E Ćwiczenia – 30 h - ZO
	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom	W - 3 ECTS C – 3 ECTS
	Założenia i cele zajęć	Przedmiot obejmuje kształcenie w zakresie pojęć i systemów pedagogicznych, w szczególności służy: wykształceniu kompetencji rozumienia istoty nauki (wiedzy naukowej), ze szczególnym uwzględnieniem problemów humanistyki; rozumienia podstawowych pojęć pedagogicznych, analizy doktryn pedagogicznych; umiejętności używania języka różnych koncepcji wychowania do opisu rzeczywistości edukacyjnej. Celem zajęć jest również przygotowanie studentów do podjęcia praktyki zawodowej.

	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Wykład: Proces kształtowania się i rozwoju pedagogiki. Pedagogika jako nauka. Przedmiot pedagogiki. Podstawowe działy pedagogiki. Funkcje pedagogiki. Podstawowe pojęcia pedagogiki: wychowanie, kształcenie, nauczanie, uczenie się, socjalizacja. Wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania. Problemy współczesnej pedagogiki (w poszukiwaniu tożsamości) i jej związków ze społeczną praktyką edukacyjną. Pedeutologia – kluczowe zagadnienia związane z zawodem nauczyciela. Rola nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela. Etyka zawodowa nauczyciela (pragmatyka zawodowa) – prawa i obowiązki nauczyciela. Klasa jako grupa społeczna. Procesy społeczne w klasie. Ćwiczenia: Wyjaśnienie pojęć pedagogiki i ich zastosowanie w praktyce: wychowanie, kształcenie, nauczanie, uczenie się, socjalizacja. Związki pedagogiki z innymi naukami. Cechy, cele i zadania wychowania. Wychowanie człowieka. Wychowanie jednostki ludzkiej w cyklu życia. Wychowanie moralne. Środowiska wychowawcze. Wychowanie w rodzinie. Wychowanie w szkole. Kara i nagroda w wychowaniu. Rola i zadania pedagogiki wobec zagrożeń współczesnego świata. Analiza wybranych zagrożeń w życiu społecznym oraz rodzinnym (zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera). Uczestnicy procesu edukacyjnego. Nauczyciel podmiotem procesu wychowania i twórcą swej nauczycielskiej osobowości. Ćwiczenia praktyczne na temat (praca w grupach): Obowiązki wychowawcy klasy - „Tydzień życia wychowawcy”; program wychowawczy klasy - ćwiczenie projektowe: „Mini-program wychowawczy”; style kierowania klasą - ćwiczenie: Analiza stylów w scenkach; ład i dyscyplina w klasie - ćwiczenie: „Kontrakt klasowy”.
18.	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Wiedza Student: - zna rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela; - zna znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym oraz więzi występujących pomiędzy nimi; zna postawy rodzicielskie wpływające na osobowość dziecka; - zna istotę wychowania (rodzaje, zadania, cele, metody wychowawcze), zagadnienia wychowania jako spotkania w dialogu, istotę relacji międzyludzkich oraz procesy rządzące tymi relacjami, główne środowiska wychowawcze oraz wynikające z nich problemy dla dziecka powodujące sytuacje kryzysowe lub traumatyczne; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi; - zna zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów; - zna wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; - zna podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami. - student zna modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywnych form edukacji.

		Umiejętności	Potrafi: - wykorzystać posiadaną wiedzę teoretyczną, w sposób refleksyjny i krytyczny rozpoznać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów, szczególnie w przypadku stosowanych wobec nich niewłaściwych metod wychowania, rodzajów wychowania oraz celów wychowania; - nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym w celu zaprojektowania odpowiedniego wsparcia dla wychowanka/ucznia wynikającego z nieodpowiedniego stylu wychowania (przemoc, agresja, kary, nagrody); - zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie; potrafi analizować swoje doświadczenia praktyczne w roli nauczyciela lub wychowawcy; potrafi przedstawić pozytywne i negatywne postawy rodzicielskie wpływające na zachowanie dzieci/uczniów; umie zastosować odpowiednie metody wychowawcze do zaistniałej sytuacji; - określić przybliżony potencjał ucznia/wychowanka i doradzić mu ścieżkę rozwoju, kierując się wychowaniem moralnym; - potrafi zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego.
		Kompetencje społeczne	Jest gotów do: - samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej w celu projektowania prawidłowych zadań zawodowych; - profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej; - współpracy z nauczycielami i innymi specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy; - okazywania empatii uczniom/ wychowankom oraz zapewniania im odpowiedniego wsparcia i pomocy;
19.	Metody dydaktyczne		wykład, pokaz, dyskusja, pogadanka, ćwiczenia, praca w grupach, analiza przypadku
20.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób obliczenia oceny końcowej		Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest: systematyczny i aktywny udział w zajęciach; wykazanie się znajomością literatury i wiadomościami w zakresie problematyki przedmiotu; - pozytywna ocena z kolokwium pisemnego (pytania otwarte); - praca w grupach podczas ćwiczeń; -pozytywna ocena z kolokwium (4 pytania otwarte, opisowe, za każdą pełną odpowiedź 3 pkt., maksymalna liczba punktów – 12, Oceny: 0-5 pkt. - 2 6-7 pkt. - 3 8 pkt. - 3.5 9 pkt. - 4 10 pkt. - 4.5 11-12 pkt. – 5. - pozytywna ocena z egzaminu pisemnego (zadania testowe) – w przypadku wykładów hybrydowych, egzamin odbywa się stacjonarnie w kampusie uczelni.
21.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: 1. Pedagogika. Podręcznik akademicki, Kwieciński Z., Śliwerski B (red.), tom 1-2, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2003 2. Pedagogika. Podstawy nauk o wychowaniu, Śliwerski B. (red.), tom 1-3, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2006 3. Serwatko K. Śniegulska A., Oblicza współczesnej rodziny, (red) PWSZ im. Jana Grodka w Sanoku, 2015 4. Śliwerski B., Problemy współczesnej edukacji. Warszawa, 2009 5. Śliwerski B., Podstawowe prawidłowości pedagogiki. Podręcznik akademicki. Warszawa 2011. 6. Kunowski S., Podstawy współczesnej pedagogiki, Łódź, 1981 (do pobrania plik PDF) 7. Łobocki M., ABC wychowania, 2000 r. Literatura uzupełniająca: 1. Gnitecki J., Wprowadzenie do pedagogiki ogólnej, Poznań 2007. 2. Gnitecki J., Zarys pedagogiki ogólnej, Poznań 1999. 3. Hejnicka-Bezwińska T., Pedagogika ogólna, Warszawa 2008. 4. Aronson E., Człowiek istota społeczna, PWN, Warszawa 2020 5. Grochulska J., Reedukacja dzieci agresywnych., WSiP, 1982 (antykwariat)

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowanie wskazanej aktywności
	Studia stacjonarne

Udział w zajęciach (wykłady, ćwiczenia)	W - 30h + Ćw – 30 h = 60 h	
Przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych, praca z literaturą	25 h	
Przygotowanie do kolokwium	20 h	
Przygotowanie do egzaminu z wykładów	25 h	
Praca z literaturą przedmiotu (wykłady)	20 h	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	150 h	
Punkty ECTS za przedmiot: 5	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	Wykład – 1,2 Ćwiczenia – 1,2	Wykład – 1,8 Ćwiczenia – 1,8

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla przedmiotu w odniesieniu do form zajęć					
Numer przedmiotowego efektu uczenia się	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	Forma zajęć	Metody weryfikacji		Odniesienie do efektu kierunkowego
			w przypadku prowadzenia zajęć w formie tradycyjnej	w przypadku prowadzenia zajęć w formie zdalnej	
WIEDZA					
B2.W2.	Student zna rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;	wykład	Egzamin pisemny		KEU_W14
B.2.W3.	Student zna znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym oraz więzi występujących pomiędzy nimi; zna postawy rodzicielskie wpływające na osobowość dziecka;	wykład ćwiczenia	Egzamin pisemny kolokwium pisemne		KEU_W06
B.2.W4.	Student zna istotę wychowania (rodzaje, zadania, cele, metody wychowawcze), zagadnienia wychowania jako spotkania w dialogu, istotę relacji międzyludzkich oraz procesy rządzące tymi relacjami, główne środowiska wychowawcze oraz wynikające z nich problemy dla dziecka powodujące sytuacje kryzysowe lub traumatyczne; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi;	wykład ćwiczenia	Egzamin pisemny kolokwium pisemne		KEU_W07
B.2.W4.	Student zna zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia	ćwiczenia	Zadanie wykonane w grupie – wypowiedź ustna- ocena zaangażowania w dyskusji na ćwiczeniach		KEU_W14

	społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów;			
B.2.W3.	Student zna wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę;	wykład ćwiczenia	Egzamin pisemny kolokwium pisemne	KEU_W02
B.2.W1.	Student zna podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami.	ćwiczenia	Kolokwium pisemne, ocenianie ciągle podczas dyskusji na zajęciach	KEU_W14
B.2.W1.	Student zna modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywnych form edukacji.	ćwiczenia	Kolokwium pisemne, ocenianie ciągle podczas dyskusji na zajęciach	KEU_W14
UMIEJĘTNOŚCI				
B.2.U5.	Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę teoretyczną, w sposób refleksyjny i krytyczny rozpoznać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów, szczególnie w przypadku stosowanych wobec nich niewłaściwych metod wychowania, rodzajów wychowania oraz celów wychowania;	wykład ćwiczenia	Kolokwium pisemne. Rozwiązanie problemu Wypowiedź ustna-ocena zaangażowania w dyskusji na ćwiczeniach.	KEU_U02
B.2.U4.	Student potrafi nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym w celu zaprojektowania odpowiedniego wsparcia dla wychowanka/ucznia wynikającego z nieodpowiedniego stylu wychowania (przemoc, agresja, kary, nagrody);	wykład ćwiczenia	Przygotowanie prezentacji ustnej. Zadania wykonane w grupie– analiza przypadku, kolokwium zaliczeniowe.	KEU_U01
B.2.U6.	Student potrafi zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie; potrafi analizować swoje doświadczenia praktyczne w roli nauczyciela lub wychowawcy; potrafi przedstawić pozytywne i negatywne postawy rodzicielskie wpływające na zachowanie dzieci/uczniów; umie zastosować odpowiednie metody wychowawcze do zaistniałej sytuacji;	wykład ćwiczenia	Zadania wykonane w grupie. Kolokwium zaliczeniowe.	KEU_U11
B.2.U7.	Student potrafi określić przybliżony potencjał ucznia/wychowanka i doradzić mu ścieżkę rozwoju, kierując się wychowaniem moralnym;	ćwiczenia	Zadania wykonywane w grupie.	KEU_U13
B.2.U2.	Student potrafi zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego.	ćwiczenia	dyskusja	KEU_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
B.2.K3.	Student jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej w celu projektowania prawidłowych zadań zawodowych;	ćwiczenia	Odgrywanie ról – analiza przypadku.	KEU_K05
B.2.K2.	Student jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej;	ćwiczenia	Udział w dyskusji, ocenianie ciągle.	KEU_K02
B.2.K4.	Student jest gotów do współpracy z nauczycielami i innymi specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy;	ćwiczenia	Odgrywanie ról – analiza przypadku.	KEU_K04
B.2.K1.	Student jest gotów do okazywania empatii uczniom/ wychowankom oraz zapewniania im odpowiedniego wsparcia i pomocy;	ćwiczenia	Udział w dyskusji, ocenianie ciągle.	KEU_K08

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku		
SYLABUS		
1.	Nazwa przedmiotu	Wprowadzenie do psychologii
2.	Nazwa przedmiotu w tłumaczeniu na język angielski	Introduction to Psychology
3.	Kierunek studiów	Pedagogika
4.	Profil studiów	praktyczny
5.	Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	Instytut Nauk Społecznych Zakład Pedagogiki
6.	Kod zajęć	Studia stacjonarne PED-LS>Psycholog-W PED-LS>Psycholog-Cw
7.	Forma studiów	studia stacjonarne
8.	Język wykładowy	polski
9.	Typ zajęć	obowiązkowy do zaliczenia 1 semestru/ I roku studiów
10.	Rok studiów, semestr	I rok, semestr 1
11.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) prowadzącej zajęcia	dr Patrycja Pater-Grzeszyk ks. dr Piotr Hreciński
12.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dane zajęcia	dr Patrycja Pater-Grzeszyk
13.	Wymagania wstępne	brak
14.	Forma zajęć, liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne Wykłady – 30 h Ćwiczenia – 30 h
15.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom	Studia stacjonarne Wykłady – 3 pkt ECTS Ćwiczenia – 3 pkt ECTS
16.	Założenia i cele zajęć	Zapoznanie studentów z problematyką współczesnej psychologii. Zajęcia wprowadzają do dostrzegania, rozumienia i rozwiązywania podstawowych problemów związanych z funkcjonowaniem człowieka. Obejmują także poznanie teorii komunikacji oraz możliwości ich zastosowania w sytuacjach edukacyjnych. W toku zajęć studenci rozwijają umiejętność obserwacji zachowań społecznych i interpretowania ich uwarunkowań, a także doskonałą efektywną komunikację, w tym komunikację w sytuacjach konfliktowych. Zajęcia sprzyjają również kształtowaniu autorefleksji, świadomości własnych zasobów oraz odpowiedzialności etycznej w pracy nauczyciela. Cele zajęć obejmują: • nabycie umiejętności korzystania z literatury psychologicznej • ćwiczenie umiejętności czytania ze zrozumieniem literatury naukowej, poznanie terminologii psychologicznej • nabycie umiejętności samodzielnego zdobywania informacji naukowych • nabycie umiejętności dyskusowania na tematy psychologiczne • orientacja w podstawowych kierunkach teoretycznych psychologii • poznanie praktycznych zastosowań psychologii Celem zajęć jest również przygotowanie studentów do podjęcia praktyki zawodowej.

17.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Treści wykładów 1. Psychologia jako nauka, regulacyjna definicja przedmiotu psychologii, metody badawcze, rys historyczny psychologii, psychologiczne koncepcje człowieka. 2. Psychologia postaci: podstawowe założenia, zasady spostrzegania. 3. Psychoanaliza: główne założenia budowa psychiki człowieka, rola i znaczenie mechanizmów obronnych, mechanizm powstawania zaburzeń. 4. Behawioryzm jako przykład zmiany przedmiotu badań oraz redukcjonizmu człowieka. Behawiorystyczna manipulacja człowiekiem. Podstawowe rodzaje uczenia się: wdrukowanie, warunkowanie klasyczne i instrumentalne. 5. Psychologia humanistyczna jako reakcja na pomijanie przez poprzednie kierunki podstawowych zagadnień egzystencjalnych. 6. Psychologia poznawcza jako przykład widzenia człowieka w nowych kategoriach jako układ przetwarzający informacje. 7. Znaczenie motywacji w kierowaniu zachowaniem celowym człowieka. Różne rodzaje motywacji w działaniu. 8. Psychologia społeczna – więzi społeczne i rządzące nimi prawidłowości, wpływ społeczny, stereotypy. 9. Uwaga i pamięć – rodzaje pamięci i ich rola w funkcjonowaniu poznawczym człowieka, uwaga jako mechanizm redukcji informacji. 10. Stres i radzenie sobie z nim: wybrane koncepcje stresu. 11. Postawa: koncepcje wyjaśniające, budowa postaw, proces kształtowania się, jej rola w funkcjonowaniu człowieka, jak zmieniać postawę. Treści ćwiczeń: 1. Procesy poznawcze: wrażenia, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, wyobrażenia (rodzaje, różnice między spostrzeżeniami a wyobrażeniami), mowa i język, uwaga, uczenie się, mechanizmy uczenia się. 2. Procesy emocjonalne i motywacyjne (definicja, komponenty procesu emocjonalnego, rodzaje emocji, znaczenie emocji w interakcji społecznej). 3. Pamięć – rodzaje pamięci, podstawy biologiczne i psychologiczne, zaburzenia pamięci. 4. Inteligencja: uzdolnienia ogólne – pojęcie inteligencji, teorie wyjaśniające. Rodzaje i przejawy zdolności i uzdolnień. Zdolności i uzdolnienia a osiągnięcia życiowe ludzi. Znaczenie uczenia się w kontekście zdolności i inteligencji. 5. Temperament: mechanizmy, uwarunkowania i funkcje temperamentu. Temperament a zachowanie się w sytuacjach trudnych. 6. Osobowość: Pojęcie osobowości i elementy struktury osobowości – własności, poglądy, postawy, wartości i orientacje życiowe. Osobowość a samoregulacja i kontrola zachowania się. Obraz samego siebie a orientacje życiowe ludzi – postawy, przekonania, wartości, rozwój społeczno-moralny. 7. Myślenie – komponenty procesów myślenia, umiejętność rozwiązywania problemów, podejmowanie decyzji. 8. Motywacja – definicje i teorie wyjaśniające. Skutki nagrody dla motywacji. 7. Zdolności i uzdolnienia – geneza, wspieranie w rozwoju, praca z uczniem zdolnym. 8. Sąd nad Eksperymentem więziennym Zimbardo – etyka prowadzenia badań
18.	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Wiedza • Student ma wiedzę o teoriach komunikacji: porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych. • Student zna zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe. • Student zna teorie spostrzegania społecznego: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim. • Student zna pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego.

		Umiejętności	• Student potrafi obserwować zachowania społeczne wśród uczniów i właściwie je interpretować, wskazując ich uwarunkowania. • Student potrafi porozumieć się w sytuacji konfliktowej. • Student potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę psychologiczną do skutecznej i świadomej komunikacji. • Student potrafi rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się. • Student potrafi posługując się wiedzą z zakresu psychologii radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami; • Student potrafi zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób.
		Kompetencje społeczne	• Student jest gotów do autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym. • Student dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą. • Student jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych. • Student ma świadomość poziomu posiadanej wiedzy psychologicznej.
19.	Metody dydaktyczne	Wykład: informacyjny, konwersatoryjny Ćwiczenia: pogadanka, dyskusja, metody aktywizujące: burza mózgów, metoda przypadków, praca w grupach, praca z książką.	

20.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób obliczenia oceny końcowej	Forma zaliczenia przedmiotu: wykład: E – egzamin ćwiczenia: ZO – zaliczenie z oceną Warunki zaliczenia wykładów: 1: Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu. Ocena końcowa z wykładu na podstawie oceny z egzaminu pisemnego – test wiedzy według skali: ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza) ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami) ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami) ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów) ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami) ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy) Zasady dopuszczenia do egzaminu: otrzymanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. 2: Obecność na zajęciach. Ćwiczenia: Ocena końcowa z ćwiczeń na podstawie: • kolokwium pisemnego: ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza) ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami) ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami) ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów) ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami) ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy) • oceny z aktywności na zajęciach (zaangażowanie, wykonywanie ćwiczeń, analizowanie tekstów źródłowych), • udział w dyskusjach.
-----	--	---

21.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura do wykładów: Literatura zalecana: Tarvis, C., Psychologia. Podejścia oraz koncepcje, Warszawa 2008, Kozielecki, J., Koncepcje psychologiczne człowieka, Warszawa 1997 Stralau, J. (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom I-III . Gdańsk: GWP 2000 (fragmenty) Zimbardo, P. G., Gerrig, R. J. (2012). Psychologia i życie. Warszawa: PWN Literatura uzupełniająca: Aronson E., Wilson T., R. M. Akert, Psychologia społeczna – serce i umysł, Poznań 1997 Aronson, E., Człowiek istota społeczna, Warszawa 2004 Namysłowska I., (red), Psychiatria dzieci i młodzieży, Warszawa 2007 Eysenck, H., Eysenck, M. Podpatrywanie umysłu. Gdańsk 2003 Fontana D., Psychologia dla nauczycieli, Poznań 1998 Maruszewski, T., Psychologia poznawcza, Warszawa 1996 Nęcka, E., Inteligencja i procesy poznawcze, Kraków 1994 Literatura do ćwiczeń: Literatura podstawowa: Zimbardo P., Johnson R.L., McCann V. (2010). Psychologia kluczowe koncepcje. Cz 2. Motywacja i uczenie się. Zimbardo P., Johnson R.L., McCann V. (2010). Psychologia kluczowe koncepcje. Cz. 3. Struktura i funkcje świadomości. Zimbardo P., Johnson R.L., McCann V. (2010). Psychologia kluczowe koncepcje. Cz 4. Psychologia osobowości. Strelau, J. (2004) Psychologia podręcznik akademicki. Cz. 2 Psychologia ogólna. Zimbardo P. G. (2017). Efekt Lucyfera. Dlaczego dobrzy ludzie czynią zło. Warszawa: PWN Zimbardo, P. G., Gerrig, R. J. (2012). Psychologia i życie. Warszawa: PWN Literatura uzupełniająca: Aronson E., Wilson T., R. M. Akert, Psychologia społeczna – serce i umysł, Poznań 1997 Eysenck, H., Eysenck, M. Podpatrywanie umysłu. Gdańsk 2003 Kozielecki, J., Koncepcje psychologiczne człowieka, Warszawa 1997 Maruszewski, T., Psychologia poznawcza, Warszawa 1996 Nęcka, E., Inteligencja i procesy poznawcze, Kraków 1994 Schaffer H. R., Psychologia dziecka, Warszawa 2007 Strelau, J., Inteligencja człowieka, Warszawa 1997 Strelau, J., Psychologia różnic indywidualnych, Warszawa 2006 Strelau, J., Psychologia temperamentu, Warszawa 1998

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowanie wskazanej aktywności	
	Studia stacjonarne	
Udział w zajęciach wykładowych	30 h wykład	
Udział w zajęciach ćwiczeniowych, udział w dyskusji, aktywna praca z tekstem	30 h ćwiczenia	
Przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych, kolokwium	25 h ćwiczenia	
przygotowanie do egzaminu	25 h wykład	
Analiza literatury zakładanej dla danego tematu zajęć	20 h wykład 20 h ćwiczenia	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	Wykład 75 h Ćwiczenia 75 h	
Punkty ECTS za przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	Wykład: 1,2 Ćwiczenia: 1,2	Wykład: 1,8 Ćwiczenia: 1,8

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do form zajęć

Numer przedmiotowego efektu uczenia się	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (PEU)	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego (KEU)
WIEDZA				
B.1.W3	Student ma wiedzę o teoriach komunikacji: porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych.	Wykład	Egzamin pisemny analiza literatury	KEU_W03
B.1.W5.	Student zna zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe.	Wykład, ćwiczenia	Egzamin pisemny Kolokwium pisemne Aktywność na zajęciach analiza literatury	KEU_W05
B.1.W3.	Student zna teorie spostrzegania społecznego: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim.	Wykład, ćwiczenia	Egzamin pisemny Kolokwium pisemne Aktywność na zajęciach aktywny udział w dyskusji	KEU_W06
B.1.W1.	Student zna pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego.	ćwiczenia	Kolokwium pisemne Aktywność na zajęciach aktywny udział w dyskusji analiza literatury	KEU_W11
UMIEJĘTNOŚCI				
B.1.U2	Student potrafi obserwować zachowania społeczne wśród uczniów i właściwie je interpretować, wskazując ich uwarunkowania.	Wykład, ćwiczenia	Egzamin pisemny Kolokwium pisemne Aktywność na zajęciach udział w dyskusji	KEU_U01
B.1.U4.	Student potrafi porozumieć się w sytuacji konfliktowej.	Wykład, ćwiczenia	Egzamin pisemny Kolokwium pisemne Aktywność na zajęciach udział w dyskusji	KEU_U01

B.1.U3.	Student potrafi wykorzystywać zdobytą wiedzę psychologiczną do skutecznej i świadomej komunikacji.	ćwiczenia	Analiza literatury, Udział w dyskusji	KEU_U02
B.1.U5	Student potrafi rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się.	ćwiczenia	Analiza literatury, Udział w dyskusji	KEU_U02
B.1.U7.	Student potrafi posługując się wiedzą z zakresu psychologii radzić sobie ze stresem i stosować strategię radzenia sobie z trudnościami.	ćwiczenia	Aktywność na zajęciach	KEU_U11
B.1.U8.	Student potrafi zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób.	ćwiczenia	Aktywność na zajęciach	KEU_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNYCH				
B.1.K1.	Student jest gotów do autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym.	ćwiczenia	Ocena ciągła pracy na zajęciach Udział w dyskusji	KEU_K04
B.1.K2.	Student dostrzega i formułuje problemy moralne oraz dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą. Student jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.	ćwiczenia	Udział w dyskusji	KEU_K05
B.1.K1.	Student ma świadomość poziomu posiadanej wiedzy psychologicznej.	ćwiczenia	Ocena ciągła pracy na zajęciach	KEU_K08

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu	Język obcy
2.	Nazwa przedmiotu w tłumaczeniu na język angielski	Foreign language
3.	Kierunek studiów	Pedagogika
4.	Profil studiów	praktyczny
5.	Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	Studium Języków Obcych
6.	Kod zajęć	PED-LS>JANG-1-Cw PED-LS>JANG-2-Cw PED-LS>JANG-3-Cw PED-LS>JANG-4-Cw
7.	Forma studiów	studia stacjonarne
8.	Język wykładowy	Język polski / język angielski
9.	Typ zajęć	obowiązkowe do zaliczenia semestru/roku studiów,
10.	Rok studiów, semestr	Rok I, semestr II, rok II semestr III i IV, rok III semestr V
11.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) prowadzącej zajęcia	mgr Edyta Michalak
12.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dane zajęcia	mgr Edyta Michalak
13.	Wymagania wstępne	studenci powinni posiadać znajomość j. angielskiego na poziomie B1
14.	Forma zajęć, liczba godzin zajęć dydaktycznych	Ćwiczenia II sem. – 30 h, III sem. – 30 h, IV sem. – 30 h, V sem. – 30 h
15.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom	Ćwiczenia 2 + 2 + 2 +2 = 8 pkt ECTS (za wszystkie semestry od II-V)
16.	Założenia i cele zajęć	Doskonalenie umiejętności językowych w zakresie czterech podstawowych sprawności językowych: czytania, słuchania, mówienia i pisania. Osiągnięcie poziomu znajomości języka ogólnego B2+ wg ESOKJ, umożliwiającego swobodną komunikację w języku angielskim oraz przyswojenie słownictwa specjalistycznego z zakresu specjalności studiów dla samodzielnego czytania tekstów z dziedziny pedagogiki oraz porozumiewania się z obcokrajowcami na tematy zawodowe.

17.

**Treści merytoryczne przedmiotu
oraz sposób ich realizacji**

Semestr 2:

Podręcznik: Psychology, Career Paths

1. Psychologia
2. Centralny system nerwowy
3. Obwodowy układ nerwowy
4. Mózg cz.1
5. Mózg cz.2
6. Chemiczne przekazy
7. Powtórka materiału (rozdziały Psychologia - Chemiczne przekazy)
8. Test pisemny (rozdziały Psychologia - Chemiczne przekazy)
9. Percepcja i odczuwanie
10. Biologiczne rytmy
11. Świadomość
12. Pamięć cz.1
13. Pamięć cz.2
14. Powtórka materiału (rozdziały Percepcja i odczuwanie – Pamięć cz.2)
15. Test pisemny (rozdziały Percepcja i odczuwanie – Pamięć cz.2)

Semestr 3

1. Uczenie się
2. Inteligencja
3. Język
4. Osobowość
5. Emocje cz.1
6. Emocje cz.2
7. Powtórka materiału (Uczenie się – Emocje cz.2)
8. Test pisemny (Uczenie się – Emocje cz.2)
9. Motywacja
10. Radzenie sobie ze stresem
11. Strukturalizm
12. Funkcjonalizm
13. Behawioryzm
14. Powtórka materiału (Motywacja – Behawioryzm)
15. Test pisemny (Motywacja – Behawioryzm)

Semestr 4

1. Gestalt
2. Kognitywizm
3. Psychologia psychodynamiczna
4. Psychologia ewolucyjna
5. Genetyka behawioralna
6. Psychologia humanistyczna
7. Powtórka materiału (Gestalt – Psychologia humanistyczna)
8. Test pisemny (Gestalt – Psychologia humanistyczna)
9. Psychologia zdrowia
10. Metoda naukowa
11. Psychologia rozwoju cz.1
12. Psychologia rozwoju cz.2
13. Psychologia kulturowa
14. Powtórka materiału (Psychologia zdrowia – Psychologia kulturowa)
15. Test pisemny (Psychologia zdrowia – Psychologia kulturowa)

Semestr 5

1. Psychologia społeczna ver. jednostki
2. Psychologia społeczna ver. grupy
3. Badania i eksperymenty cz.1
4. Badania i eksperymenty cz.2
5. Badania i eksperymenty cz.3
6. Powtórka materiału (Psychologia społeczna ver. Jednostki- Badania i eksperymenty cz.3)
7. Zaburzenia mentalne cz.1
8. Zaburzenia mentalne cz.2
9. Zaburzenia mentalne cz.3
10. Zaburzenia mentalne cz.4
11. Leczenie
12. Zastosowanie
13. Opcje kariery
14. Powtórka materiału (Psychologia społeczna ver. Jednostki- Opcje kariery)
15. Test pisemny (Psychologia społeczna ver. Jednostki- Opcje kariery)

Semestr 6

Podręcznik: Psychology Vocabulary in Use

1. Mózg
2. Sen i sny
3. Percepcja i odczuwanie
4. Pamięć
5. Utrata pamięci
6. Uczenie się
7. Powtórka materiału (Mózg – Uczenie się)
8. Inteligencja
9. Mechanizmy obronne
10. Zaburzenia mentalne
11. Nałogi
12. Rozwój człowieka
13. Psychologia społeczna
14. Powtórka materiału (Inteligencja – Psychologia społeczna)
15. Test pisemny (Mózg – Psychologia społeczna)

Semestr 7 Podręcznik: Cambridge International AS and A level

1. Metody badawcze: case study
2. Metoda biologiczna: case study
3. Podejście kognitywne: case study
4. Podejście edukacyjne: core study 1
5. Podejście edukacyjne: core study 2
6. Podejście społeczne: core study 1
7. Podejście społeczne: core study 2
8. Psychologia, a zaburzenia: core study 1
9. Psychologia, a zaburzenia: core study 2
10. Psychologia, a zachowania konsumenckie: produkt
11. Psychologia, a zachowania konsumenckie: podejmowanie decyzji
12. Psychologia, a zdrowie: ból
13. Psychologia, a zdrowie: stres
14. Powtórka materiału (Metody badawcze – Psychologia, a zdrowie: stres)
15. Test pisemny w formie quizu

18.	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Wiedza	Student zna struktury gramatyczne oraz słownictwo zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ w ESOKJ, ma szeroki zasób słownictwa z zakresu treści psychologicznych w danym semestrze studiów.
		Umiejętności	Student potrafi samodzielnie rozwijać wiedzę oraz umiejętności psychologiczne z wykorzystaniem źródeł obcojęzycznych oraz technologii informacyjno-komunikacyjnej. Student potrafi posługiwać się językiem obcym wraz ze specjalistyczną terminologią psychologiczną na poziomie B2+ Europejskiego systemu w danym semestrze studiów.
		Kompetencje społeczne	Student posiada kompetencję społeczną i kulturową w obszarze języka obcego.
19.	Metody dydaktyczne		praca z tekstem, dyskusja, metoda gramatyczno-tłumaczeniowa, metoda sytuacyjna, metoda audiowizualna, metoda immersji, metoda komunikatywna
20.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób obliczenia oceny końcowej		Forma oceny: ćwiczenia (II sem.) 30h - zaliczenie z oceną (ZO) ćwiczenia (III sem.) 30h - zaliczenie z oceną (ZO) ćwiczenia (IV sem.) 30h - zaliczenie z oceną (ZO) ćwiczenia (V sem.) 30h - Egzamin (E) Warunki zaliczenia semestru: • systematyczne i aktywne uczestnictwo w zajęciach. Dopuszczalna jedna nieobecność na zajęciach w ciągu jednego semestru. • uzyskanie pozytywnych ocen z pisemnych prac kontrolnych (2 testy w każdym semestrze, z wyjątkiem VII sem. – 1 test w semestrze). • Ocenę semestralną będzie obliczana jako średnia trzech elementów: - ocen z zaliczeń pisemnych (60% na ocenę 3.0, 75% na ocenę 4.0 i 90% na ocenę 5.0) - frekwencji - aktywności na zajęciach Warunki dopuszczenia do egzaminu: • uzyskanie pozytywnej oceny (min. 3.0) na koniec wszystkich sześciu semestrów obejmujących zajęcia z lektoratu • egzamin ma formę testu pisemnego (ocena 3.0 – 60% poprawnych odpowiedzi, 3.5 – 67%, 4.0 – 75%, 4.5 – 72%, 5.0 – 90%) obejmującego treści merytoryczne przewidziane w niniejszym sylabusie
21.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Podstawowa: 1. Psychology, Career Paths Wydawnictwo: Express Publishing Autor: Timothy Gilliland, Jenny Dooley 2. Psychology Vocabulary in use Wydawnictwo: Słowno Autor: Anna Treger, Bronisław Treger 3. Psychology, Cambridge International AS and A level Wydawnictwo: Cambridge University Press Autor: Julia Russel, Fiona Lintern, Jamie Davis, Lizzie Gauntlet Uzupełniająca: 1. The Resourceful Teacher Series: Psychology in Practice Wydawnictwo: Helbling Languages, Autor: Marion Williams, Herbert Puchta, Sarah Mercer 2. English Vocabulary in Use advanced Wydawnictwo: Cambridge University Press Autor: Michael McCarthy, Felicity O'Dell 3. English Grammar in Use Wydawnictwo: Cambridge Autor: Raymond Murphy

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowanie wskazanej aktywności	
Udział w zajęciach	120 h	
Zapoznanie z literaturą przedmiotu, przygotowanie do zajęć	40 h	
Przygotowanie do zaliczenia	30 h	
Przygotowanie do egzaminu	10 h	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	200 h	
Punkty ECTS za przedmiot: 8 (za wszystkie semestry od II-V)	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	Ćwiczenia – $1.2 + 1.2 + 1.2 + 1.2 = 4,8$	Ćwiczenia – $0.8 + 0.8 + 0.8 + 0.8 = 3,2$

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do form zajęć				
Numer przedmiotowego efektu uczenia się	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (PEU)	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego (KEU)
WIEDZA				
EP.W12	Student zna struktury gramatyczne oraz słownictwo zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ w ESOKJ, ma szeroki zasób słownictwa z zakresu treści psychologicznych w danym semestrze studiów.	Ćwiczenia	wypowiedzi ustne i pisemne, kolokwia, egzamin	KEU_W21
UMIEJĘTNOŚCI				
EP.U12a	Student potrafi samodzielnie rozwijać wiedzę oraz umiejętności psychologiczne z wykorzystaniem źródeł obcojęzycznych oraz technologii informacyjno-komunikacyjnej.	Ćwiczenia	wypowiedzi ustne i pisemne, kolokwia, egzamin	KEU_U21
EP.W12b	Student potrafi posługiwać się językiem obcym wraz ze specjalistyczną terminologią psychologiczną na poziomie B2+ Europejskiego systemu w danym semestrze studiów.	Ćwiczenia	wypowiedzi ustne i pisemne, kolokwia, egzamin	KEU_U21
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
EP.K12	Student posiada kompetencję społeczną i kulturową w obszarze języka obcego.	Ćwiczenia	wypowiedzi ustne i pisemne	KEU_K01

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu	Kultura żywego słowa z emisją głosu
2.	Nazwa przedmiotu w tłumaczeniu na język angielski	Culture of speech with voice emission
3.	Kierunek studiów	Pedagogika
4.	Profil studiów	praktyczny
5.	Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	Instytut Nauk Społecznych Zakład Pedagogiki
6.	Kod zajęć	PED-LS>KulturaZyw-Cw
7.	Forma studiów	studia stacjonarne
8.	Język wykładowy	język polski
9.	Typ zajęć	obowiązkowy do zaliczenia 2 semestru/ I roku studiów
10.	Rok studiów, semestr	rok I, semestr 2
11.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) prowadzącej zajęcia	Dr Monika Brewczak
12.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dane zajęcia	-----
13.	Wymagania wstępne	Student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu budowy i funkcjonowania narządów mowy.
14.	Forma zajęć, liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne Ćwiczenia – 30 h
15.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom	Ćwiczenia – 2 pkt ECTS
16.	Założenia i cele zajęć	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zasadami kultury żywego słowa, które są istotnym zagadnieniem dla osób występujących publicznie, które chcą być dobrze zrozumiane przez odbiorców. Przygotowanie do prawidłowego używania aparatu głosowego, zapoznanie z anatomią i fizjologią narządu głosu, rodzajami zaburzeń, higieną głosu, zaznajomienie z podstawowymi terminami z zakresu estetyki żywego słowa, zdobycie umiejętności interpretacji głosowej różnorodnych tekstów literackich. Studenci odkryją i poszerzą możliwości własnego głosu. Poprawią technikę mowy, wyrazistość wypowiedzi i środki ekspresji. Poznają również zasady efektywnej komunikacji.
17.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Treści merytoryczne przedmiotu obejmują: • mechanizm powstawania głosu, • mechanizmy artykulacji spółgłoskowych, • wady i błędy wymowy, • środki ekspresji: akcent, fraza, pauza, • przekaz głosowy akcentów, • frazowanie tekstu, • przestankowanie słuchowe i jego funkcja w wypowiedzi, • ćwiczenia w intonacji i modulacji głosu, • tempo i rytm, • analiza głosowa wybranych utworów poetyckich, • etykieta korespondencji tradycyjnej i elektronicznej. • etyka słowa • sposoby przygotowania uczniów do udziału w konkursach recytatorskich i teatralnych

18.	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Wiedza	Student zna i rozumie znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej, metody porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów, praktyczne aspekty wystąpień publicznych – poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej oraz zagadnienia związane z emisją głosu – budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu. Student zna zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach recytatorskich i teatralnych.
		Umiejętności	Student potrafi poprawnie posługiwać się językiem polskim, umie komunikować się werbalnie w mowie i piśmie w sposób przejrzysty i zrozumiały. Student potrafi posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu. Student potrafi inicjować i podtrzymywać komunikację, dbając o dykcję i kulturę wypowiedzi, używa języka specjalistycznego w sposób jasny i zrozumiały zarówno wobec uczniów, jak i innych specjalistów.
		Kompetencje społeczne	Student poszukuje twórczo najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów, jest odpowiedzialny za siebie i innych oraz za swoje działania pedagogiczne. Student jest gotów do skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu, ceni profesjonalizm, dostrzega etyczny wymiar własnych działań pedagogicznych, jest zdolny do refleksji nad własną praktyką.
19.	Metody dydaktyczne		Ćwiczenia: • dyskusja, • pogadanka, • praca w grupach, • ćwiczenia indywidualne
20.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób obliczenia oceny końcowej		Forma oceny: Ćwiczenia: ZO – zaliczenie z oceną. Warunki zaliczenia przedmiotu: • obecności, • aktywności na zajęciach, • kolokwium, • test umiejętności: prezentacja, • wystąpienie publiczne, interpretacja różnych rodzajów tekstów literackich: poezja, proza, literatura dziecięca, narracja, formy dialogowane, przemówienie.
21.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: Ciecierska-Zajdel B. <i>Trening głosu. Praktyczny kurs dobrego mówienia</i>, Same Sedno, Warszawa 2012. Łastik A. <i>Poznaj swój głos, twoje najważniejsze narzędzie pracy</i> Warszawa 2002. Šimurka D. <i>Mów jak mówca</i>, Brno 2015. Tarasiewicz B. <i>Mówię i śpiewam świadomie</i> Warszawa 2013. Toczyńska B. <i>Elementarne ćwiczenia dykcji</i> Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe 2023. Walencik- Topiłko A. <i>Głos jako narzędzie. Materiały do ćwiczeń emisji głosu dla osób pracujących głosem i nad głosem</i>, Harmonia Gdańsk 2020. Literatura uzupełniająca: Gawęda K., Łazewski J. <i>O błędach wymowy</i>, Białystok 2000 (w zasobach prowadzącego zajęcia). Zgółkowa H. <i>Czym język za młodu nasiąknie</i>, Wydawnictwo Poznańskie Poznań 1986 (w zasobach prowadzącego zajęcia).

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowanie wskazanej aktywności	
Udział w zajęciach (ćwiczenia)	30 h	
Przygotowanie na zajęcia: prezentacja	5 h	
Przygotowanie wybranych tekstów literackich	5 h	
Czytanie literatury przedmiotu	10 h	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 h	
Punkty ECTS za przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	Ćwiczenia: 1,2	Ćwiczenia: 0,8

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do form zajęć				
Numer przedmiotowego efektu uczenia się	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (PEU)	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego (KEU)
WIEDZA				
C.W7.	Student zna i rozumie znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej, metody porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów, praktyczne aspekty wystąpień publicznych – poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej oraz zagadnienia związane z emisją głosu – budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu.	ćwiczenia	aktywność w dyskusji, kolokwium, test umiejętności: prezentacja wystąpienie publiczne	KEU_W17
C.W5.	Student zna zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach recytatorskich i teatralnych.	ćwiczenia	Symulacje, dyskusja	KEU_W17
UMIEJĘTNOŚCI				
C.U8.	Student potrafi poprawnie posługiwać się językiem polskim, umie komunikować się werbalnie w mowie i piśmie w sposób przejrzysty i zrozumiały.	ćwiczenia	wystąpienie publiczne dialog	KEU_U07
C.U7.	Student potrafi posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu.	ćwiczenia	wystąpienie publiczne	KEU_U17
C.U8.	Student potrafi inicjować i podtrzymywać komunikację, dbając o dykcję i kulturę wypowiedzi, używa języka specjalistycznego w sposób jasny i zrozumiały zarówno wobec uczniów, jak i innych specjalistów.	ćwiczenia	wystąpienie publiczne	KEU_U08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
C.K1.	Student poszukuje twórczo najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów, jest odpowiedzialny za siebie i innych oraz za swoje działania pedagogiczne.	ćwiczenia	prezentacja	KEU-K08
C.K2.	Student jest gotów do skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu, ceni profesjonalizm, dostrzega etyczny wymiar własnych działań pedagogicznych, jest zdolny do refleksji nad własną praktyką.	ćwiczenia	prezentacja tekstu	KEU-K04

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku SYLABUS		
1.	Nazwa przedmiotu	Pierwsza pomoc przedmedyczna
2.	Nazwa przedmiotu w tłumaczeniu na język angielski	Pre-medical first aid
3.	Kierunek studiów	Pedagogika
4.	Profil studiów	praktyczny
5.	Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	Instytut Nauk Społecznych Zakład Pedagogiki
6.	Kod zajęć	Studia stacjonarne PED-LS>Pierwszapo-Cw
7.	Forma studiów	studia stacjonarne
8.	Język wykładowy	polski
9.	Typ zajęć	obowiązkowy do zaliczenia 2 semestru/ I roku studiów
10.	Rok studiów, semestr	I rok, semestr 2
11.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) prowadzącej zajęcia	Mgr Marcin Strzałka
12.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dane zajęcia	-----
13.	Wymagania wstępne	brak
14.	Forma zajęć, liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne Ćwiczenia – 15 h
15.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom	Studia stacjonarne Ćwiczenia – 1 pkt ECTS
16.	Założenia i cele zajęć	Założenia i cele przedmiotu: Celem przedmiotu jest wyposażenie studenta w wiedzę oraz umiejętności niezbędne do skutecznego udzielania pierwszej pomocy w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia. Wiedza: Student zdobędzie wiedzę z zakresu: - istoty pierwszej pomocy przedmedycznej, - przyczyn, patomechanizmu i objawów ostrych stanów zagrożenia życia wymagających podjęcia działań w ramach pierwszej pomocy przedmedycznej, - ogólnych zasad, standardów, algorytmów i procedur w działaniach związanych z udzielaniem pierwszej pomocy przedmedycznej. Umiejętności: Student zdobędzie umiejętności w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, w tym: - rozpoznania stanu bezpośredniego zagrożenia życia związanego z dysfunkcją ważnych życiowo układów, - wykonania resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dorosłych i dzieci, - wykorzystania automatycznego defibrylatora, - wykonania automatycznej defibrylacji, - postępowania w przypadku: • obcego ciała w drogach oddechowych u dzieci i dorosłych; • wstrząsu anafilaktycznego • zawału mięśnia sercowego • udaru mózgu • zatrucia • wychłodzenia lub przegrzania organizmu • krwotoku wewnętrznego • ostrych schorzeń brzucha • napadu astmy oskrzelowej

17.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		1. Wprowadzenie do resuscytacji, podstawowe pojęcia i definicje. Zasady wzywania pomocy. Objawy śmierci 2. Podstawowe zabiegi resuscytacyjne u dorosłych i automatyczna defibrylacja zewnętrzna (BLS, BLS AED) 3. Podstawowe zabiegi resuscytacyjne u dzieci (PBLS). Zadławienia 4. Pierwsza pomoc w zawale mięśnia sercowego 5. Pierwsza pomoc we wstrząsie anafilaktycznym 6. Pierwsza pomoc w zaburzeniach układu nerwowego (udar, padaczka, zaburzenia świadomości) 7. Rodzaje oparzeń, ocena rozległości, głębokości. Pierwsza pomoc w oparzeniu, odmrożeniu. 8. Pierwsza pomoc w krwotoku zewnętrznym i wewnętrznym, objawy różnicowanie. Wstrząs hipowolemiczny 9. Pierwsza pomoc w ostrych schorzeniach w obrębie przewodu pokarmowego 10. Pierwsza pomoc w zatruciach 11. Pierwsza pomoc w ostrych schorzeniach układu oddechowego 12. Zasady postępowania wobec postępowania u poszkodowanego urazowego z obrażeniami ciała
18.	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Wiedza	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat podstawowych pojęć z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej oraz zasad i metod jej udzielania w stanach zagrożenia zdrowia i życia w instytucjach edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych.
		Umiejętności	Student rozpoznaje stan zagrożenia życia oraz potrafi podejmować działania w ramach pierwszej pomocy przedmedycznej zgodnie z wytycznymi, w tym resuscytację krążeniowo-oddechową, użycie AED, udzielenie pomocy w przypadku zadławień, krwotoków, oparzeń oraz innych stanów nagłych w instytucjach edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych.
		Kompetencje społeczne	Student ma świadomość znaczenia odpowiedzialnego i etycznego działania w sytuacjach wymagających udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej. Student jest świadomy swojej odpowiedzialności za bezpieczeństwo i zdrowie osób powierzonych jego opiece oraz wykazuje gotowość do podejmowania działań w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia.
19.	Metody dydaktyczne		• Metoda inscenizacji – przedstawienie faz czynności praktycznych z objaśnieniem sposobu postępowania. • Metoda przypadków polegająca na analizie sytuacji z zakresu pierwszej pomocy. Studenci rozważają kilka możliwych działań i wybierają najlepsze rozwiązanie, uwzględniając potencjalne konsekwencje każdej decyzji. • Ćwiczenia praktyczne z zakresu udzielania pierwszej pomocy
20.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób obliczenia oceny końcowej		Forma oceny Ćwiczenia: ZO – zaliczenie z oceną Warunki zaliczenia przedmiotu: • Obecność i aktywne uczestnictwo w zajęciach praktycznych; • Wykazanie się umiejętnością prawidłowego udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia; • Prawidłowe wykonanie podstawowych czynności resuscytacyjnych (RKO z użyciem AED); • Prawidłowe postępowanie w wybranych stanach nagłych (np. zadławienie, wstrząs, krwotok, oparzenie, utrata przytomności).

21.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: - Anders J. (2016), Pierwsza pomoc i resuscytacja krążeniowo-oddechowa, Kraków: PRC. - Polskie Towarzystwo Resuscytacji (2021), <i>Wytyczne resuscytacji</i>, dostęp online: https://www.prc.krakow.pl/wytyczne_2021.html - Campbel J. E. (2006), BTLS, Kraków: Medycyna Praktyczna (wybrane zagadnienia).
		Literatura uzupełniająca: - Goniewicz M. (2011), <i>Pierwsza pomoc</i>, Warszawa: PZWL. - Buchfelder M., Buchfelder A. (2008), <i>Podręcznik pierwszej pomocy</i>, Warszawa: PZWL. - Bazaliński D., Jędrzejczyk M., Więch P. (2011), <i>Zadławienie jako stan zagrożenia życia w aspekcie praktyki pielęgniarstwa nad osobami starszymi i przewlekle chorymi</i>. W: Kachaniuk H. (red.), <i>Pielęgniarska opieka nad osobami starszymi</i>, Warszawa: Raabe, s. 61-73.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowanie wskazanej aktywności	
	Studia stacjonarne	
Udział w ćwiczeniach	15h	
Przygotowanie do zajęć, przygotowanie do zaliczenia zajęć	10 h	
Summaryczne obciążenie pracą studenta	ćwiczenia 25 h	
Punkty ECTS za przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	C: 0,6	C: 0,4

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do form zajęć				
Numer przedmiotowego efektu uczenia się	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (PEU)	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego (KEU)
WIEDZA				
EP.W17	Student ma uporządkowaną wiedzę na temat podstawowych pojęć z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej oraz zasad i metod jej udzielania w stanach zagrożenia zdrowia i życia w instytucjach edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych.	Ćwiczenia	Ćwiczenia praktyczne z zakresu udzielania pierwszej pomocy	KEU_W17
UMIEJĘTNOŚCI				
EP.U17	Student rozpoznaje stan zagrożenia życia oraz potrafi podejmować działania w ramach pierwszej pomocy przedmedycznej zgodnie z wytycznymi, w tym resuscytację krążeniowo-oddechową, użycie AED, udzielenie pomocy w przypadku zadławień, krwotoków, oparzeń oraz innych stanów nagłych w instytucjach edukacyjnych,	Ćwiczenia	Metoda przypadków, ćwiczenia praktyczne z zakresu udzielania pierwszej pomocy	KEU_U17

	opiekuńczych i wychowawczych.			
KOMPETENCJE SPOŁECZNYCH				
EP.K17a	Student ma świadomość znaczenia odpowiedzialnego i etycznego działania w sytuacjach wymagających udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej.	Ćwiczenia	autorefleksja	KEU_K04
EP.K17b	Student jest świadomy swojej odpowiedzialności za bezpieczeństwo i zdrowie osób powierzonych jego opiece oraz wykazuje gotowość do podejmowania działań w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia.	Ćwiczenia	Ćwiczenia praktyczne z zakresu udzielania pierwszej pomocy	KEU_K08

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
	Nazwa modułu/ przedmiotu	Praktyka zawodowa (pedagogiczna –obserwacyjna)	
	Nazwa przedmiotu w tłumaczeniu na język angielski	Professional (pedagogical) practice	
	Kierunek studiów	Pedagogika: Pedagogika opiekuńczo – wychowawcza i terapia pedagogiczna	
	Profil studiów	praktyczny	
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Nauk Społecznych	
	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PED-LS>Prak-1-PZ	-----
	Forma studiów	stacjonarna	
	Język wykładowy	Język polski	
	Typ przedmiotu	• obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów	
	Rok studiów, semestr	rok I, semestr II;	
	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	dr Karolina Zoszak-Łoskot	
	Wymagania wstępne		
	Forma zajęć, liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Praktyka studencka: 30h	-----
	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		2,0	-----
	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem praktyki jest kształtowanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych przyszłych pedagogów - terapeutów. Zapoznanie studentów ze specyfiką pracy w: szkołach podstawowych, w tym: specjalnych, integracyjnych, z oddziałami integracyjnymi i sportowymi, przy pedagogu, logopedzie; świetlicach, świetlicach socjoterapeutycznych, placówkach zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (bursy, internaty); poradniach psychologiczno-pedagogicznych.	

	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		1. Spotkanie z opiekunem praktyk – zapoznanie studentów z organizacją i dokumentowaniem przebiegu praktyk 2. Wizyty w placówkach systemu oświaty – poznanie istoty pracy oraz zdobycie odpowiednich kompetencji pedagogicznych poprzez: • zapoznanie się ze specyfiką placówki, w szczególności z realizowanymi zadaniami opiekuńczo-wychowawczymi, organizacją pracy poszczególnych podmiotów, sposobem funkcjonowania oraz prowadzoną dokumentacją; • obserwację: aktywności grup uczniów (formalnych oraz nieformalnych) podejmowanej spontanicznie bądź zorganizowanej, aktywności poszczególnych uczniów (w tym uczniów ze SPE), interakcji dorosłych (nauczyciel-wychowawca-specjalista) – uczeń/podopieczny oraz interakcji między dziećmi; prawidłowości i zakłóceń w procesie komunikacji interpersonalnej w grupach uczniów; opiekuna praktyk – podejmowanych przez niego czynności oraz prowadzonych przez niego zajęć; integrowanie przez opiekuna praktyk działań dydaktycznych, opiekuńczo-wychowawczych, pomocowych i terapeutycznych; dynamiki grupy, podejmowanych ról społecznych przez poszczególnych jej poszczególnych uczestników; wszelkich czynności podejmowanych przez patrona praktyk, w tym działaniach na rzecz utrzymania dyscypliny i zapewnienia bezpieczeństwa w grupie • podejmowanie współpracy z patronem praktyk w: działaniach mających na celu zapewnienie opieki oraz bezpieczeństwa przez odpowiedni nadzór nad uczniami lub uczestnikami procesu terapeutycznego; podejmowanie oddziaływań wychowawczych adekwatnych do zaistniałych sytuacji; podejmowanie działań dostosowanych do potrzeb uczniów ze SPE; planowaniu oraz realizacji zajęć wychowawczych pod nadzorem opiekuna praktyki (2 godziny zajęć); • analizę i interpretację zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacji bądź zdarzeń, w tym: prowadzenie dokumentacji praktyki; konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką; dokonanie samooceny, analiza swoich mocnych i słabych stron w toku realizowanych zadań opiekuńczo – wychowawczych; ocena przebiegu praktyki oraz realizacji zamierzonych celów; konsultacje z patronem praktyk celem omówienia zaobserwowanych sytuacji oraz przeprowadzonych zajęć; omówienie zgromadzonej wiedzy oraz doświadczeń w grupie studentów.
	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Wiedza	Zna i rozumie: • zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają; • organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego; • zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią

		Umiejętności	Potrafi: - wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze; - wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów; - wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas; - wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich; - zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych; - analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.
		Kompetencje społeczne	Jest gotów do: skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy/ wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.
	Metody dydaktyczne		Mini wykład, wyjaśnienie, dyskusja.
	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Warunkiem zaliczenia praktyk jest: - wywiązanie się z zadań i programu praktyki dla kierunku Pedagogika: Pedagogika opiekuńcza – wychowawcza i terapia pedagogiczna - uzyskanie pozytywnej oceny i opinii od patrona praktyk, - złożenie dokumentacji praktyki opiekunowi praktyk
	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Dąbrowski Z., (2006). Pedagogika opiekuńcza w zarysie, Wydawnictwo UMW Olsztyn Gajewska G. (2006). Pedagogika opiekuńcza. Elementy metodyki, Zielona Góra, Literatura wskazana przez opiekuna praktyk z ramienia placówki, w której student realizuje praktykę.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Realizacja praktyki zawodowej (pedagogicznej –obserwacyjnej); obserwacja, rozmowa z pracownikami, realizacja zadań zleconych przez opiekuna praktyk z ramienia placówki, w której student odbywa praktykę	28 h		-	
Przeprowadzenie zajęć wychowawczych	2h			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30h		-	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,1	0,9	-	-

Numer przedmiotowego efektu uczenia się	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
B.3.W1.	zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają	Praktyka zawodowa (pedagogiczna – obserwacyjna)	rozmowa pohospitacyjna z opiekunem praktyk z ramienia placówki, w której student realizuje praktykę; zaświadczenie o odbyciu praktyki	KEU_W07
B.3.W2.	organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego;	Praktyka zawodowa (pedagogiczna – obserwacyjna)	Kara obserwacji lekcji/ zajęć; zaświadczenie o odbyciu praktyki	KEU_W07, KEU_W14

B.3.W3.	zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią	Praktyka zawodowa (pedagogiczna – obserwacyjna)	rozmowa pohospitacyjna z opiekunem praktyk z ramienia placówki, w której student realizuje praktykę; zaświadczenie o odbyciu praktyki	KEU_W17
UMIEJĘTNOŚCI				
B.3.U1.	wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze;	Praktyka zawodowa (pedagogiczna – obserwacyjna)	Kara obserwacji lekcji/ zajęć; zaświadczenie o odbyciu praktyki; rozmowa pohospitacyjna z opiekunem praktyk z ramienia placówki, w której student realizuje praktykę;	KEU_U01
B.3.U2.	wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów;	Praktyka zawodowa (pedagogiczna – obserwacyjna)	Kara obserwacji lekcji/ zajęć; zaświadczenie o odbyciu praktyki; rozmowa pohospitacyjna z opiekunem praktyk z ramienia placówki, w której student realizuje praktykę;	KEU_U01
B.3.U3.	wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas	Praktyka zawodowa (pedagogiczna – obserwacyjna)	zaświadczenie o odbyciu praktyki; rozmowa pohospitacyjna z opiekunem praktyk z ramienia placówki, w której student realizuje praktykę;	KEU_U01
B.3.U4.	wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich	Praktyka zawodowa (pedagogiczna – obserwacyjna)	zaświadczenie o odbyciu praktyki; rozmowa pohospitacyjna z opiekunem praktyk z ramienia placówki, w której student realizuje praktykę;	KEU_U01

B.3.U5.	zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych	Praktyka zawodowa (pedagogiczna – obserwacyjna)	konspekty przeprowadzonych zajęć; zaświadczenie o odbyciu praktyki;	KEU_U11
B.3.U6.	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk	Praktyka zawodowa (pedagogiczna – obserwacyjna)	zaświadczenie o odbyciu praktyki; rozmowa pohospitacyjna z opiekunem praktyk z ramienia placówki, w której student realizuje praktykę;	KEU_U02

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

B.3.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy/ wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.	Praktyka zawodowa (pedagogiczna – obserwacyjna)	rozmowa pohospitacyjna z opiekunem praktyk z ramienia placówki, w której student realizuje praktykę; Karta obserwacji lekcji/zajęć; zaświadczenie o odbyciu praktyki	KEU_K04, KEU_K08
---------	---	---	--	---------------------

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku		
SYLABUS		
1.	Nazwa przedmiotu	Psychologia rozwoju i wychowania
2.	Nazwa przedmiotu w tłumaczeniu na język angielski	Developmental and Educational Psychology
3.	Kierunek studiów	Pedagogika
4.	Profil studiów	praktyczny
5.	Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	Instytut Nauk Społecznych Zakład Pedagogiki
6.	Kod zajęć	Studia stacjonarne PED-LS>PsychoRozw-W PED-LS>PsychoRozw-Cw
7.	Forma studiów	studia stacjonarne
8.	Język wykładowy	polski
9.	Typ zajęć	obowiązkowy do zaliczenia 2 semestru/ I roku studiów
10.	Rok studiów, semestr	I rok, semestr 2
11.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) prowadzącej zajęcia	dr Karolina Zoszak-Łoskot mgr Patrycja Longawa
12.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dane zajęcia	dr Karolina Zoszak-Łoskot
13.	Wymagania wstępne	brak
14.	Forma zajęć, liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne Wykłady – 30 h Ćwiczenia – 30 h
15.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom	Studia stacjonarne Wykłady – 3 pkt ECTS Ćwiczenia – 3 pkt ECTS
16.	Założenia i cele zajęć	Zapoznanie studentów z prawidłowościami rozwoju człowieka od jego narodzin do późnej starości włącznie. Przedstawienie warunków koniecznych do prawidłowego rozwoju psychiki człowieka. Przekazanie wiedzy na temat najważniejszych zmian rozwojowych zachodzących w poszczególnych sferach rozwoju psychicznego człowieka w kolejnych okresach życia. Rozwinięcie świadomości uwarunkowań prawidłowego rozwoju oraz umiejętności rozpoznawania czynników zagrażających prawidłowemu rozwojowi. Celem zajęć jest również przygotowanie studentów do podjęcia praktyki zawodowej.

17.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Treści wykładów: 1. Kształtowanie się psychologii rozwojowej jako nauki. Zmiana a rozwój (rodzaje zmian rozwojowych, dynamika) 2. Zasady i prawidłowości psychicznego rozwoju człowieka: Czynniki rozwoju psychicznego, mechanizmy zmian rozwojowych, dojrzewanie – uczenie się – socjalizacja, rozwój psychiczny jako proces wypełniania zadań życiowych, nabywanie wczesnych doświadczeń 3. Etapy rozwoju i zadania rozwojowe 4. Znaczenie okresu prenatalnego dla dalszego życia człowieka. 5. Wybrane koncepcje i teorie rozwoju psychicznego człowieka: • Rozwój procesów psychicznych (koncepcja Piageta) • Rozwój moralny (poziomy rozumowanie wg. Kohlberga, koncepcja Piageta) • Teoria rozwoju psychospołecznego E. Eriksona. 6. Rozwój psychoruchowy jako baza dla rozwoju psychicznego małego człowieka. Rozwój umiejętności dowolnego chwytania. 7. Rozwój rysunku dziecka – prawidłowości i zakłócenia. 8. Wychowanie – jego rodzaje i jego rola na poszczególnych etapach rozwoju. 9. Style wychowania a konsekwencje dla funkcjonowania dziecka. Kwestionariusze do badania postaw wychowawczych, arkusze obserwacji rozwoju dziecka. 10. Proces kształtowania się tożsamości nastolatka – zadania i rola rodziców. 11. Zadania rozwojowe we wczesnej dorosłości. Prawidłowości i zakłócenia w obszarze psychospołecznego funkcjonowania jednostki. 12. Kryzys środka życia. Zadania i wyzwania w środkowej dorosłości. Nowa rola rodzica. Wczesne i późne rodzicielstwo – wyzwania i trudności. 13. Późna dorosłość jako szanse i zagrożenia. Nowa rola społeczna – dziadkowie. Treści ćwiczeń: 1. Wiek niemowlęcy: faza noworodka, zmiany rozwojowe niemowlęcia. 2. Wiek poniemowlęcy: charakterystyka rozwoju fizycznego i motorycznego. 3. Wczesne dzieciństwo. Rozwój czynności poznawczych jako podstawa różnicującej się aktywności. Rozwój zabawy; mowy i komunikacji; emocjonalny i społeczny; obrazu własnej osoby 4. Średnie dzieciństwo. Wiek przedszkolny: rozwój somatyczny i aktywność ruchowa, procesy poznawcze, sprawności percepcyjne, zmiany rozwojowe pamięci, czynności myślowe, rozwój funkcji symbolicznej, zabawa symboliczna, symboliczna reprezentacja w rysunku, sprawności językowe i komunikacyjne, 5. Średnie dzieciństwo. rozwój emocjonalny, rozwój społeczny, kontakty z rówieśnikami, zachowania prospołeczne, negatywne zachowania dziecka, moralność i osobowość dziecka, identyfikacja płci, dolności do samokontroli, rozwój obrazu własnej osoby 6. Późne dzieciństwo. Młodszy wiek szkolny: charakterystyka zmian - rozwój procesów poznawczych, uwagi, pamięci, myślenia, moralności. Kształtowanie się sfery działania - dziecko jako sprawca działań. 7. Późne dzieciństwo. Rozwój społecznych relacji z innymi - rola grupy rówieśniczej w życiu dziecka. Rozwój osobowości. 8. Adolescencja – rozwój, szanse i zagrożenia. 9. Dorosłość – fazy wczesnej, środkowej i późnej dorosłości w kontekście zmieniających się ról społecznych i zadań rozwojowych. 10. Wychowanie - Środowisko wychowawcze, dynamika i struktura, typy i warstwy środowisk wychowawczych. Relacje między środowiskiem a zachowaniem człowieka. Wychowanie w rodzinie. 11. Problemy wychowawcze i sposoby zapobiegania im. Rodzaje i źródła niepowodzeń wychowawczych oraz sposoby ich niwelowania. Klasyfikacje postaw rodzicielskich. 12. Rodzaje pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży sprawiających problemy wychowawcze i/lub pochodzących z dysfunkcyjnych rodzin.
-----	---	---

18.	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Wiedza	Student zna i rozumie proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości w kontekście wychowania. Student zna proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami. Student ma wiedzę na temat procesu rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości. Zna psychologiczne teorie rozwoju człowieka. Student ma wiedzę o zaburzeniach w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorii integralnego rozwoju ucznia, dysharmoniach i zaburzeniach rozwojowych u uczniów, zaburzeniach zachowania. Student zna i rozumie zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia. Student ma wiedzę o tradycyjnych i współczesnych koncepcjach wyjaśniających rozwój człowieka oraz proces wychowania. Student ma świadomość powiązania psychologii rozwojowej i wychowania z działalnością pedagogiczną. Student ma wiedzę o wykorzystaniu wiedzy dotyczącej procesów rozwojowych i wychowania w planowaniu działań pedagogicznych.
		Umiejętności	Student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z psychologii rozwojowej oraz wychowawczej do obserwowania, analizowania i interpretowania zachowań dzieci oraz motywów tych działań. Student dostrzega i analizuje problem; dokonuje wyboru odpowiedniego narzędzia diagnostycznego w celu zidentyfikowania potrzeb uczniów w rozwoju ich uzdolnień i zainteresowań. Student potrafi dokonywać obserwacji zachowań dzieci i projektować rozwiązywania problemów specyficznych dla różnych etapów rozwojowych. Student potrafi zaplanować zadania dla uczestników procesów pedagogicznych uwzględniając ich możliwości rozwojowe, a także mając świadomość występowania różnego rodzaju ograniczeń, np. w myśleniu – animizm, artycjalizm, realizm, etc.
		Kompetencje społeczne	Student ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych), z wykorzystaniem wiedzy psychologicznej, w stosunku do uczniów na różnych etapach rozwoju psychospołecznego.
19.	Metody dydaktyczne	Wykład: informacyjny, konwersatoryjny Ćwiczenia: pogadanka, dyskusja, metody aktywizujące: burza mózgów, metoda przypadków, praca w grupach, praca z książką.	

20.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób obliczenia oceny końcowej	Forma zaliczenia przedmiotu: wykład: E – egzamin ćwiczenia: ZO – zaliczenie z oceną Warunki zaliczenia wykładów: Wykłady: Podstawą oceny jest 1: Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu. Ocena końcowa z wykładu na podstawie oceny z egzaminu pisemnego – test wiedzy według skali: ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza) ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami) ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami) ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów) ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami) ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy) Zasady dopuszczenia do egzaminu: otrzymanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. 2: Obecność na zajęciach. Ćwiczenia: ZO Podstawą oceny z zajęć jest: • oceny z aktywności na zajęciach (zaangażowanie, wykonywanie ćwiczeń, analizowanie tekstów źródłowych), • udział w dyskusjach. • przygotowanie w grupie referatu/ projektu badawczego, • case study, • kolokwium pisemnego: ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza) ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami) ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami) ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów) ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami) ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy).
-----	--	--

21.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura zalecana wykład: Brzezińska A., Trempała J., Kielar-Turska M., Psychologia rozwoju człowieka [W:] J.Strelau (red.) Psychologia. Podręcznik akademicki. Rozdz. 7 i rozdz.8. (s.285-287.), Gdańsk 2000 Przetacznik-Gierowska M., Tyszkowa M. (1996). Psychologia rozwoju człowieka. Tom I. Warszawa 1996 Schaffer H.R. (2005). Psychologia dziecka. Warszawa 2005) Literatura zalecana ćwiczenia: Brzezińska A., Psychologiczne portrety człowieka. Brzezińska A. (red.) Niezbędnik Dobrego Nauczyciela. Rozwój dziecka (tom 1 – 6). Bee, H., Psychologia rozwoju człowieka. Poznań 2004 Vasta R., Marshall M., Miller S., Psychologia dziecka. Brzezińska A. (2000). Psychologia wychowania. W: Strelau J. (red.). Psychologia. Podręcznik akademicki. T. 3 (s. 227-239). Gdańsk: GWP. Kowalik S. (red.). (2011). Psychologia ucznia i nauczyciela. Podręcznik akademicki. Warszawa: PWN. Liberska, H., Trempała, J. (red.). (2020). Psychologia wychowania. Wybrane problemy. Warszawa: PWN. Literatura uzupełniająca: Eichelberger W., Jak wychowywać szczęśliwe dzieci. Warszawa 1997 Faber A., Mazlish E., Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły. Poznań 1993 Kornas-Biela D., Rozwój psychofizyczny dziecka przed narodzeniem. Warszawa 1991 Lee C., Wzrastanie i rozwój dziecka. Warszawa 1997 Obuchowska I., Drogi dorastania. Warszawa 1996 Poel C., Dojrzewając przez ból i cierpienie. Warszawa 1999 Przetacznik-Gierowska M., Tyszkowa M., Psychologia rozwoju człowieka. Tom I. Warszawa 1996 Rostowska T., Konflikt międzypokoleniowy w rodzinie. Analiza psychologiczna. Łódź 2001 Rostowska T., Rostowski J. Rodzina – rozwój – praca. Łódź 2002 Rostowski J., Rostowska T., Janicka I. (red.). Psychospołeczne aspekty rozwoju człowieka. Łódź 1997
-----	--	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowanie wskazanej aktywności	
	Studia stacjonarne	
Uczestnictwo w zajęciach	30 h wykład 30 h ćwiczenia	
Przygotowanie w grupie referatu/ projektu badawczego	10 h ćwiczenia	
Analiza literatury do ćwiczeń	20 h ćwiczenia	
Przygotowanie do kolokwium	15 h ćwiczenia	
Przygotowanie do egzaminu	25 h wykład	
Analiza literatury do wykładów	20 h wykład	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	Wykład 75 h Ćwiczenia 75 h	
Punkty ECTS za przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	Wykład: 1,2 Ćwiczenia: 1,2	Wykład: 1,8 Ćwiczenia: 1,8

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do form zajęć				
Numer przedmiotowego efektu uczenia się	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (PEU)	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego (KEU)
WIEDZA				
B.1.W2.	Student zna i rozumie proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości w kontekście wychowania.	Wykład Ćwiczenia	Egzamin, kolokwium	KEU_W03
B.1.W4	Student zna proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami.	Wykład Ćwiczenia	Egzamin, kolokwium	KEU_W03
B.1.W2.	Student ma wiedzę na temat procesu rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości. Zna psychologiczne teorie rozwoju człowieka. Student ma wiedzę o zaburzeniach w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorii integralnego rozwoju ucznia, dysharmoniach i zaburzeniach rozwojowych u uczniów, zaburzeniach zachowania. Student zna i rozumie zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia.	Wykład Ćwiczenia	Egzamin, kolokwium	KEU_W05
EP.W9a	Student ma wiedzę o tradycyjnych i współczesnych koncepcjach wyjaśniających rozwój człowieka oraz proces wychowania.	Wykład Ćwiczenia	egzamin kolokwium case study udział w dyskusjach	KEU_W11
EP.W9b	Student ma świadomość powiązania psychologii rozwojowej i wychowania z działalnością pedagogiczną.	Wykład Ćwiczenia	egzamin case study udział w dyskusjach przygotowanie w grupie referatu/ projektu badawczego	KEU_W13

EP.W9c	Student ma wiedzę o wykorzystaniu wiedzy dotyczącej procesów rozwojowych i wychowania w planowaniu działań pedagogicznych.	Ćwiczenia	case study udział w dyskusjach przygotowanie w grupie referatu/ projektu badawczego,	KEU_W16
UMIEJĘTNOŚCI				
B.1.U1.	Student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z psychologii rozwojowej oraz wychowawczej do obserwowania, analizowania i interpretowania zachowań dzieci oraz motywów tych działań.	Ćwiczenia	case study udział w dyskusjach przygotowanie w grupie referatu/ projektu badawczego,	KEU_U04
B.1.U6.	Student dostrzega i analizuje problem; dokonuje wyboru odpowiedniego narzędzia diagnostycznego w celu zidentyfikowania potrzeb uczniów w rozwoju ich uzdolnień i zainteresowań.	Ćwiczenia	case study przygotowanie w grupie referatu/ projektu badawczego,	KEU_U06
B.1.U2.	Student potrafi dokonywać obserwacji zachowań dzieci i projektować rozwiązywania problemów specyficznych dla różnych etapów rozwojowych.	Ćwiczenia	case study przygotowanie w grupie referatu/ projektu badawczego,	KEU_U10
B.1.U5.	Student potrafi zaplanować zadania dla uczestników procesów pedagogicznych uwzględniając ich możliwości rozwojowe, a także mając świadomość występowania różnego rodzaju ograniczeń, np. w myśleniu – animizm, artycjonalizm, realizm, etc.	Ćwiczenia	case study przygotowanie w grupie referatu/ projektu badawczego, udział w dyskusji, burza mózgów	KEU_U11
KOMPETENCJE SPOŁECZNYCH				
B.1.K2.	Student ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych), z wykorzystaniem wiedzy psychologicznej, w stosunku do uczniów na różnych etapach rozwoju psychospołecznego.	Ćwiczenia	udział w dyskusji	KEU_K08

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku SYLABUS		
1.	Nazwa przedmiotu	Teoretyczne podstawy kształcenia
2.	Nazwa przedmiotu w tłumaczeniu na język angielski	Theoretical foundations of teaching
3.	Kierunek studiów	Pedagogika
4.	Profil studiów	praktyczny
5.	Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	Instytut Nauk Społecznych Zakład Pedagogiki
6.	Kod zajęć	PED-LS>PodstKszta-W PED-LS>PodstKszta-Cw
7.	Forma studiów	studia stacjonarne
8.	Język wykładowy	polski
9.	Typ zajęć	obowiązkowy do zaliczenia 2 semestru/ I roku studiów
10.	Rok studiów, semestr	Rok I, semestr 2
11.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) prowadzącej zajęcia	dr hab. Daniel Kukła, prof. UP mgr Aleksandra Sienkowska
12.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dane zajęcia	dr hab. Daniel Kukła, prof. UP
13.	Wymagania wstępne	Zaliczenie przedmiotów: <i>wprowadzenie do pedagogiki, historia myśli pedagogicznej.</i>
14.	Forma zajęć, liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady – 30h (E) Ćwiczenia – 30h (ZO)
15.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom	Wykład – 3 ECTS Ćwiczenia – 2 ECTS
16.	Założenia i cele zajęć	W wyniku realizacji przedmiotu student: (1) posiada wiedzę z zakresu dydaktyki i szczegółowej metodyki działalności pedagogicznej, popartą doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystywaniu; (2) posiada umiejętności i kompetencje niezbędne do kompleksowej realizacji dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych zadań szkoły, w tym do samodzielnego przygotowania i dostosowania programu nauczania do potrzeb i możliwości uczniów.
17.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	(1) Dydaktyka ogólna jako dyscyplina pedagogiki: przedmiot badań i взгляд badań dydaktyki ogólnej; charakterystyka ogólnych modeli siatki problemowej dydaktyki ogólnej; konwencja terminologiczna dydaktyki ogólnej; z historii dydaktyki ogólnej (wykłady i ćwiczenia). (2) Główne nurty myślenia o szkole i edukacji: szkoła tradycyjna w systemie klasowo-lekcyjnym (herbartowskim), szkoła progresywistyczna, szkoły twórcze; szkoła i jej program, system szkolny; analiza komparatystyczna systemów szkolnych z różnych krajów świata (wykłady i ćwiczenia). (3) Proces kształcenia i samokształcenia: uczenie się i nauczanie faktów, rozwijanie i kształtowanie umiejętności; kształcenia wielostronne, kształcenie problemowe; kształcenie programowane, kształcenie zintegrowane (wykłady i ćwiczenia). (4) Taksonomia i operacjonalizacja celów kształcenia oraz zasady uczenia się i nauczania: rodzaje celów kształcenia: cele główne, cele pośrednie, cele szczegółowe; operacjonalizacja celów kształcenia (wykłady i ćwiczenia). (5) Treści kształcenia: pojęcie programu szkolnego; kryteria doboru treści, kryteria i dobór treści przedmiotowych na poszczególnych poziomach edukacji (wykłady i ćwiczenia). (6) Pojęcie zasad nauczania; zasady: pogładowości, przystępności, łączenia teorii z praktyką, trwałości wiedzy, operatywności wiedzy (wykłady i ćwiczenia). (7) Charakterystyka metod: rodzaje metod nauczania, metody klasyczne oraz wielostronne (wielostronnie aktywizujące); charakterystyka wybranych metod: wykład, pogadanka, dyskusja, metoda projektów, klasyczna metoda projektowa, metoda laboratoryjna (wykłady i ćwiczenia). (8) Charakterystyka środków dydaktycznych: rodzaje środków dydaktycznych; możliwości wykorzystania środków dydaktycznych w systemie kształcenia; podręcznik szkolny: funkcje, rodzaje i metodyka stosowania (wykłady i ćwiczenia). (9) Planowanie dydaktyczno-wychowawczej: podstawy planowania pracy dydaktyczno-wychowawczej przez nauczyciela, zasady przygotowania się

		nauczyciela do zajęć, opracowanie planu pracy dydaktycznej; Planowanie bieżące – przygotowanie konspektów i planów lekcji (wykłady i ćwiczenia). (10) Organizacja i formy kształcenia: główne systemy organizacyjne kształcenia; lekcja jej typy i budowa; organizacja pracy uczniów na lekcji; organizacja pracy domowej; zajęcia pozalekcyjne (wykłady i ćwiczenia). (11) Sprawdzanie i pomiar osiągnięć szkolnych: pomiar osiągnięć szkolnych, cechy systemu oceniania, funkcje systemu kontroli i oceny, sposoby kontroli i oceny wiadomości i umiejętności (wykłady i ćwiczenia). (12) Ocena w procesie kształcenia: kryteria oceniania wyników nauczania (konstruowanie skali ocen), konstruowanie szkolnych i przedmiotowych systemów wymagań; samoocena w procesie kształcenia (wykłady i ćwiczenia). (13) Uwarunkowania powodzeń i niepowodzeń szkolnych: warunki dla powodzeń szkolnych; rodzaje, przyczyny i zapobieganie niepowodzeniom szkolnym (wykłady i ćwiczenia). (14) Osobowość i zawód nauczyciela: nauczyciel jako podmiot i przedmiot procesów dydaktycznych; społeczne uwarunkowania pracy nauczyciela; autorytet nauczyciela (wykłady i ćwiczenia). (15) Problematyka reformowania systemów edukacji w Polsce i na świecie (wykłady i ćwiczenia).
18.	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Wiedza Student zna podstawy dydaktyki ogólnej i jej powiązania z dydaktykami szczegółowymi oraz uwarunkowania wychowania i nauczania w różnorodnym środowisku edukacyjnym. Student zna metody nauczania oraz środki dydaktyczne, w tym cyfrowe i internetowe, rozumie zasady ich doboru do zróżnicowanych potrzeb uczniów w praktyce pedagogicznej. Student zna strukturę lekcji jako jednostki dydaktycznej, modele jej prowadzenia, style pracy z uczniami i zasady organizacji interakcji w klasie i wykorzystania środków dydaktycznych dla realizacji celów edukacyjnych. Student zna sposoby oceniania osiągnięć szkolnych uczniów, w tym ocenianie kształtujące i wewnątrzszkolny system oceniania, rozumie znaczenie różnorodnych form sprawdzianów i egzaminów dla efektywności nauczania. Student zna podstawy współczesnych teorii dotyczących wychowania, uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów. Student ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą konieczności projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów oraz roli systemu edukacyjnego w rozwijaniu predyspozycji i uzdolnień oraz efektywnego dostosowania procesu kształcenia do ich indywidualnych potrzeb. Student zna zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego, w tym style kierowania klasą, procesy społeczne i integrację uczniów, zasady utrzymania ładu i dyscypliny oraz sposób nauczania dostosowany do zróżnicowanych potrzeb poznawczych, kulturowych i społeczno-materialnych uczniów. Student rozumie potrzebę autonomii dydaktycznej nauczyciela w wyborze metod nauczania, form pracy, środków dydaktycznych, tworzenia własnych programów nauczania, dostosowywania treści do potrzeb uczniów, sposobów oceniania. Umiejętności Student potrafi projektować i realizować działania dydaktyczne efektywnie dobierając metody nauczania do treści kształcenia (w tym metody aktywizujące) oraz stosując zasady współpracy w grupie. Student potrafi projektować działania dydaktyczne, wybierając odpowiedni model lekcji i dostosowując jego strukturę do celów kształcenia. Student potrafi planować pracę z uczniem zdolnym oraz dostosować działania dydaktyczne do indywidualnych potrzeb uczniów, uwzględniając różnorodność poznawczą, kulturową i społeczną klasy. Student potrafi wykorzystać proces oceniania i informacji zwrotnych do wspierania motywacji, zaangażowania i refleksji uczniów nad własnym rozwojem. Rozumie etyczny wymiar oceniania. Student potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu prognozowania sytuacji dydaktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych. Student potrafi analizować i planować działania dydaktyczne uwzględniające zróżnicowane potrzeby uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Potrafi kierować procesami kształcenia i pracować w zespole klasowym oraz dobierać metody i środki nauczania sprzyjające integracji klasy oraz wspierające proces uczenia się wszystkich uczniów. Student potrafi analizować i interpretować sytuacje dydaktyczne oraz identyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym i społeczno-materialnym.

		Kompetencje społeczne	Student jest gotów do nawiązywania i utrzymywania pozytywnych relacji opartych na zaufaniu z uczniami, rodzicami/opiekunami i współpracownikami, angażuje ich w proces kształcenia, jest przekonany o sensie i wartości działań dydaktycznych, wdraża działania sprzyjające postępom uczniów.
19.	Metody dydaktyczne		- wykłady tradycyjne i multimedialne; - ćwiczenia konwersatoryjne, analiza przypadków, mini-projekt
20.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób obliczenia oceny końcowej		Forma oceny: Wykłady: E – Egzamin Ćwiczenia: ZO – zaliczenie z oceną Warunki zaliczenia wykładu: egzaminy: test komputerowy lub odpowiedzi ustne na pytania dotyczące 15 bloków tematycznych treści merytorycznych; Warunki zaliczenia ćwiczeń Ocena z ćwiczeń na podstawie: - ocenianie ciągle na zajęciach + praca projektowa dotycząca wybranego problemu / zagadnienia kształcenia ogólnego
21.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa (lektury obowiązkowe): Bereźnicki F., <i>Podstawy dydaktyki</i> . Wyd. Impuls, Kraków 2007. Kupisiewicz Cz., <i>Z dziejów teorii i praktyki wychowania. podręcznik akademicki</i> . Impuls, Kraków 2012. Lib. W., Walat W., <i>Teoretyczne podstawy kształcenia ogólnego. Podręcznik dla studentów i przyszłych nauczycieli</i> . Wyd. UR, Rzeszów 2021. Okoń W., <i>Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej</i> . Żak, Warszawa 2003. Literatura uzupełniająca: Kruszewski K., <i>Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela</i> . PWN, Warszawa 2004. Kupisiewicz Cz., <i>Podstawy dydaktyki ogólnej</i> . Warszawa 2004. Kwieciński Z., Bogusław Śliwerski, <i>Pedagogika. Podręcznik akademicki</i> . Cz. 1 i 2, PWN, Warszawa 2004. Siemieniecki B., <i>Pedagogika medialna</i> . Wyd. PWN, Warszawa 2021.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowanie wskazanej aktywności	
Uczestnictwo w wykładach	30 h	
Uczestnictwo w ćwiczeniach	30 h	
Przygotowanie do ćwiczeń	20 h	
Przygotowanie do egzaminu, opracowanie lektur obowiązkowych	45 h	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125 godz.	
Punkty ECTS za przedmiot: 5	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	w: 1,2 ćw: 1,2	w: 1,8 ćw: 0,8

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do form zajęć				
Numer przedmiotowego efektu uczenia się	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (PEU)	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego (KEU)
WIEDZA				
C.W1.	Student zna podstawy dydaktyki ogólnej i jej powiązania z dydaktykami szczegółowymi oraz uwarunkowania wychowania i nauczania w różnorodnym środowisku edukacyjnym.	wykład	kolokwium/egza min	KEU_W03, KEU_W05,
C.W3.	Student zna metody nauczania oraz środki dydaktyczne, w tym cyfrowe i internetowe, rozumie zasady ich doboru do zróżnicowanych potrzeb uczniów w praktyce pedagogicznej.	wykład	kolokwium/egza min	KEU_W20, KEU_W16

C.W4.	Student zna strukturę lekcji jako jednostki dydaktycznej, modele jej prowadzenia, style pracy z uczniami i zasady organizacji interakcji w klasie i wykorzystania środków dydaktycznych dla realizacji celów edukacyjnych.	wykład	kolokwium/egzamin	KEU_W16
C.W6.	Student zna sposoby oceniania osiągnięć szkolnych uczniów, w tym ocenianie kształtujące i wewnątrzszkolny system oceniania, rozumie znaczenie różnorodnych form sprawdzianów i egzaminów dla efektywności nauczania.	wykład	kolokwium/egzamin	KEU_W16
C.W3.	Student zna podstawy współczesnych teorii dotyczących wychowania, uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów.	wykład	kolokwium/egzamin	KEU_W11
C.W5.	Student ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą konieczności projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów oraz roli systemu edukacyjnego w rozwijaniu predyspozycji i uzdolnień oraz efektywnego dostosowania procesu kształcenia do ich indywidualnych potrzeb.	wykład	kolokwium/egzamin, dyskusja	KEU_W15, KEU_W18
C.W2.	Student zna zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego, w tym style kierowania klasą, procesy społeczne i integrację uczniów, zasady utrzymania ładu i dyscypliny oraz sposób nauczania dostosowany do zróżnicowanych potrzeb poznawczych, kulturowych i społeczno-materialnych uczniów.	wykład	kolokwium/egzamin	KEU_W15, KEU_W18
C.W5.	Student rozumie potrzebę autonomii dydaktycznej nauczyciela w wyborze metod nauczania, form pracy, środków dydaktycznych, tworzenia własnych programów nauczania, dostosowywania treści do potrzeb uczniów, sposobów oceniania.	ćwiczenia	Praca projektowa, dyskusja	KEU_W15
UMIEJĘTNOŚCI				
C.U3.	Student potrafi projektować i realizować działania dydaktyczne efektywnie dobierając metody nauczania do treści kształcenia (w tym metody aktywizujące) oraz stosując zasady współpracy w grupie.	ćwiczenia	Praca projektowa, analiza przypadku, dyskusja, ocena ciągła	KEU_U11
C.U4.	Student potrafi projektować działania dydaktyczne, wybierając odpowiedni model lekcji i dostosowując jego strukturę do celów kształcenia.	ćwiczenia	Praca projektowa, analiza przypadku	KEU_U11
C.U5.	Student potrafi planować pracę z uczniem zdolnym oraz dostosować działania dydaktyczne do indywidualnych potrzeb uczniów, uwzględniając różnorodność poznawczą, kulturową i społeczną klasy.	ćwiczenia	analiza przypadku	KEU_U11
C.U6.	Student potrafi wykorzystać proces oceniania i informacji zwrotnych do wspierania motywacji, zaangażowania i refleksji uczniów nad własnym rozwojem. Rozumie etyczny wymiar oceniania.	ćwiczenia	analiza przypadku, praca projektowa, dyskusja, ocena ciągła	KEU_U12, KEU_U15
C.U3.	Student potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu prognozowania sytuacji dydaktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych.	ćwiczenia	analiza przypadków	KEU_U15
C.U2.	Student potrafi analizować i planować działania dydaktyczne uwzględniające zróżnicowane potrzeby uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi	ćwiczenia	Praca projektowa, analiza przypadków, obserwacja	KEU_U18, KEU_U13

	potrzebami edukacyjnymi. Potrafi kierować procesami kształcenia i pracować w zespole klasowym oraz dobierać metody i środki nauczania sprzyjające integracji klasy oraz wspierające proces uczenia się wszystkich uczniów.		aktywności i współpracy, dyskusja	
C.U1.	Student potrafi analizować i interpretować sytuacje dydaktyczne oraz identyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym i społeczno-materialnym.	ćwiczenia	analiza przypadków	KEU_U15
KOMPETENCJE SPOŁECZNYCH				
C.K1.	Student jest gotów do nawiązywania i utrzymywania pozytywnych relacji opartych na zaufaniu z uczniami, rodzicami/opiekunami i współpracownikami, angażuje ich w proces kształcenia, jest przekonany o sensie i wartości działań dydaktycznych, wdraża działania sprzyjające postępom uczniów.	wykład/ćwiczenia/lektura	Praca projektowa, analiza przypadków/mini-projekt	KEU_K03

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu	Wstęp do metodologii pedagogiki
2.	Nazwa przedmiotu w tłumaczeniu na język angielski	Introduction to Pedagogy Methodology
3.	Kierunek studiów	Pedagogika
4.	Profil studiów	praktyczny
5.	Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	Instytut Nauk Społecznych Zakład Pedagogiki
6.	Kod zajęć	PED-LS>WstepMetod-W PED-LS>WstepMetod-Cw
7.	Forma studiów	stacjonarne
8.	Język wykładowy	polski
9.	Typ zajęć	obowiązkowy do zaliczenia 2 semestru/ I roku studiów, obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów
10.	Rok studiów, semestr	rok I, semestr II
11.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) prowadzącej zajęcia	Dr Rafał Fudala
12.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dane zajęcia	-----
13.	Wymagania wstępne	brak
14.	Forma zajęć, liczba godzin zajęć dydaktycznych	Wykłady – 15 h Ćwiczenia – 15 h
15.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom	Wykłady – 2 pkt ECTS Ćwiczenia – 2 pkt ECTS łącznie: 4 pkt ECTS
16.	Założenia i cele zajęć	Cele nauczania przedmiotu sprowadzają się do: - zapoznania studentów ze specyfiką badań ilościowych i jakościowych; - zapoznania z terminologią badawczą; - kształtowania umiejętności samodzielnego formułowania problemów i hipotez badawczych; - kształtowanie umiejętności posługiwania się metodami, technikami i narzędziami badawczymi; - rozwijania kompetencji w zakresie doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności, dotyczących samodzielnego przygotowania i przeprowadzenia badań naukowych; - kształtowania świadomości znaczenia zachowania się w sposób etyczny w całym procesie badawczym.
17.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Wykłady i ćwiczenia: • podstawowe elementy wiedzy o nauce i poznaniu naukowym (cele, pojęcia naukowe, funkcje i klasyfikacja nauki); • Ilościowe i jakościowe badania pedagogiczne; • Metody, techniki i narzędzia badań pedagogicznych; • Etapy postępowania naukowego (cele, problematyka, hipotezy, zmienne i wskaźniki badań); • Techniki zbierania danych; • Podstawowe zasady opracowania materiałów badawczych; • Etyczne aspekty prowadzenia badań naukowych.

18.	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Wiedza	student: - zna strukturę procesu badawczego w kontekście przyjętej strategii badań naukowych (strategie ilościowe, jakościowe i mieszane); pojęcie projektu badawczego, etapy badań naukowych, kryteria wyboru strategii badawczej, cele badań naukowych, problemy i hipotezy badawcze, zmienne i związki między zmiennymi, konceptualizację, operacjonalizację zmiennych, zasady tworzenia ram pojęciowych, badania naukowego, strategie i techniki doboru próby badawczej, definiowanie przypadku badawczego, specyfikę badań w pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej, rodzaje i typy badań stosowanych na gruncie pedagogiki; - zna zasady przetwarzania i krytycznej analizy danych w kontekście przyjętej strategii badań naukowych i rodzaju danych; weryfikację, selekcję, kodowanie, klasyfikację, kwantyfikację i kategoryzację danych; - zna etyczne aspekty prowadzenia i wykorzystywania badań naukowych w pedagogice.
		Umiejętności	student potrafi: - zaprojektować proces badań oraz umiejętnie dobrać narzędzia badawcze, odnosząc się do sformułowanej samodzielnie problematyki badawczej; - poprawnie przeprowadzić analizę danych; - opracować i krytycznie przeanalizować raport z wyników badań; - dobrać formę prezentacji zebranych danych oraz argumentację adekwatną do zaprezentowania problemu pracy dyplomowej.
		Kompetencje społeczne	student jest gotów do: - rzetelnego sprawozdania wyników badań zawartych w pracy dyplomowej; - przestrzegania zasad rzetelności intelektualnej i reguł własności intelektualnej.
19.	Metody dydaktyczne		Wykład: wykład konwersatoryjny, wykład problemowy Ćwiczenia: dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, projekt badawczy
20.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób obliczenia oceny końcowej		Forma zaliczenia przedmiotu: wykład: E – egzamin ćwiczenia: ZO – zaliczenie z oceną Warunki zaliczenia wykładów: Podstawą oceny jest 1: Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu pisemnego; 2: obecność na wykładach; Kryteria oceny – egzamin: ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza) ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami) ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami) ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowolająca wiedza, z niewielką liczbą błędów) ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowolająca wiedza z licznymi błędami) ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowolająca wiedza, liczne błędy) Warunki zaliczenia ćwiczeń: Podstawą oceny końcowej jest: - projekt badawczy, - ocenianie ciągłe, - udziału w dyskusji, - obecności i aktywności na ćwiczeniach

21.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: Rubacha K., Metodologia badań nad edukacją, Warszawa 2008 Łobocki M. – Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych, Kraków 1999. Pilch T. – Zasady badań pedagogicznych, Warszawa 1995. Maszke A. – Metodologiczne podstawy badań pedagogicznych, Rzeszów 2004. Literatura uzupełniająca: Babbie E., Postawy badań społecznych, Warszawa 2013
-----	---	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)		
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowanie wskazanej aktywności	
Udział w wykładach	15 h wykłady	
Udział w ćwiczeniach	15 h ćwiczenia	
Przygotowanie projektu badawczego	15 h ćwiczenia	
Przygotowanie do ćwiczeń	10 h ćwiczenia	
Przygotowanie do egzaminu	30 h wykłady	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 h (Wykład 15 + ćwiczenia 15) w tym z bezpośrednim udziałem nauczyciela 30 h samodzielna praca studenta 70 h	
Punkty ECTS za przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,6 (wykład)	1,4 (wykład)
	0,6 (ćwiczenia)	1,4 (ćwiczenia)

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do form zajęć				
Numer przedmiotowego efektu uczenia się	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (PEU)	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego (KEU)
WIEDZA				
EP.W10a	Student zna strukturę procesu badawczego w kontekście przyjętej strategii badań naukowych (strategie ilościowe, jakościowe i mieszane); pojęcie projektu badawczego, etapy badań naukowych, kryteria wyboru strategii badawczej, cele badań naukowych, problemy i hipotezy badawcze, zmienne i związki między zmiennymi, konceptualizację, operacjonalizację zmiennych, zasady tworzenia ram pojęciowych, badania naukowego, strategie i techniki doboru próby badawczej, definiowanie przypadku badawczego, specyfikę badań w pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej, rodzaje i typy badań stosowanych na gruncie pedagogiki.	wykłady ćwiczenia	egzamin projekt badawczy	KEU_W22
EP.W10b	Student zna zasady przetwarzania i krytycznej analizy danych w kontekście przyjętej strategii badań naukowych i rodzaju danych; weryfikację, selekcję, kodowanie, klasyfikację, kwantyfikację i kategoryzację danych	wykłady ćwiczenia	egzamin projekt badawczy	KEU_W22
EP.W10c	Student zna etyczne aspekty prowadzenia i wykorzystywania badań naukowych w pedagogice.	wykład	egzamin udział w dyskusji	KEU_W19
UMIEJĘTNOŚCI				
EP.U10a	Student potrafi zaprojektować proces badań oraz umiejętnie dobrać narzędzia badawcze, odnosząc się do sformułowanej samodzielnie problematyki badawczej.	ćwiczenia	projekt badawczy	KEU_U19 KEU_U05

EP.U10b	Student potrafi poprawnie przeprowadzić analizę danych.	ćwiczenia	projekt badawczy	KEU_U19 KEU_U09
EP.U10c	Student potrafi opracować i krytycznie przeanalizować raport z wyników badań.	ćwiczenia	projekt badawczy	KEU_U19 KEU_U14
EP.U10d	Student potrafi dobrać formę prezentacji zebranych danych oraz argumentację adekwatną do zaprezentowania problemu pracy dyplomowej	ćwiczenia	projekt badawczy	KEU_U19 KEU_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNYCH				
EP.K10a	Student jest gotów do rzetelnego sprawozdania wyników badań zawartych w pracy dyplomowej.	wykład ćwiczenia	projekt badawczy udział w dyskusji	KEU_K06 KEU_K04
EP.K10b	Student jest gotów do przestrzegania zasad rzetelności intelektualnej i reguł własności intelektualnej.	wykład	udział w dyskusji	KEU_K05

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
SYLABUS

	Nazwa przedmiotu	Wybrane zagadnienia z pedagogiki specjalnej
	Nazwa przedmiotu w tłumaczeniu na język angielski	Selected issues in special education
	Kierunek studiów	Pedagogika
	Profil studiów	praktyczny
	Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	Instytut Nauk Społecznych Zakład Pedagogiki
	Kod zajęć	Studia stacjonarne PED-LS>PedagSpecj-W PED-LS>PedagSpecj-Cw
	Forma studiów	studia stacjonarne
	Język wykładowy	polski
	Typ zajęć	obowiązkowy do zaliczenia 2 semestru/ I roku studiów
	Rok studiów, semestr	I rok, 2 semestr
	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) prowadzącej zajęcia	Dr Katarzyna Serwatko Mgr Ewa Nosek
	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dane zajęcia	Dr Katarzyna Serwatko
	Wymagania wstępne	Znajomość podstawowej wiedzy z przedmiotów: Wprowadzenie do psychologii, Wprowadzenie do pedagogiki, umiejętność analizy specjalistycznej literatury, otwartość na zagadnienia niepełnosprawności, dobre umiejętności komunikacyjne.
	Forma zajęć, liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne Wykłady – 15 h Ćwiczenia – 15 h
	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom	Studia stacjonarne wykład – 1 ECTS (0,6+0,4) ćwiczenia – 2 ECTS (0,6+1,4)
	Założenia i cele zajęć	Zapoznanie studentów z podstawami pedagogiki specjalnej i jej działami. Rozwijanie umiejętności pracy z osobami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Kształtowanie postawy etycznej i refleksyjnej w pracy pedagoga specjalnego. Przygotowanie do współpracy z nauczycielami i specjalistami w środowisku edukacyjnym. Student opanuje podstawową wiedzę pedagogiczną. Zajęcia łączą teorię z praktyką (analiza przypadków, projektowanie działań). Przedmiot przygotowuje do pracy w edukacji włączającej i specjalnej. Celem zajęć jest również przygotowanie studentów do podjęcia praktyki zawodowej.

**Treści merytoryczne przedmiotu
oraz sposób ich realizacji**

Wykłady (15h):

1. Przedmiot i cele pedagogiki specjalnej – Istota, zadania i znaczenie pedagogiki specjalnej w systemie edukacji i opieki.
2. Pedagogika specjalna w systemie nauk społecznych – Powiązania z psychologią, socjologią, medycyną i naukami o wychowaniu.
3. Rozwój historyczny pedagogiki specjalnej – Ewolucja podejść od segregacji do edukacji włączającej.
4. Działy pedagogiki specjalnej – Charakterystyka głównych obszarów: oligofrenopedagogiki, surdo-, tyflo-, logo-, resocjalizacji i terapii pedagogicznej.
5. Specjalne potrzeby edukacyjne (SPE) – Pojęcie, kategorie i specyfika uczniów ze SPE.
6. Diagnoza i rozpoznawanie SPE – Etapy diagnozy, rola nauczyciela i zespołu specjalistów, dokumentacja edukacyjna.
7. Modele i koncepcje niepełnosprawności – Medyczny, społeczny, biopsychospołeczny i humanistyczny model niepełnosprawności.
8. Teorie i kierunki pedagogiki specjalnej – Główne koncepcje i ich zastosowanie w praktyce edukacyjnej.
9. Wartości i etyka w pedagogice specjalnej – Zasady podmiotowości, godności i odpowiedzialności w pracy pedagoga.
10. Edukacja włączająca – założenia i cele – Idea inkluzji, podstawy prawne i różnice między integracją a włączeniem.
11. Organizacja edukacji włączającej – Modele wsparcia uczniów, współpraca nauczyciela wspomagającego i specjalistów.
12. Metody pracy dydaktyczno-terapeutycznej – Indywidualizacja nauczania, formy zajęć i strategie pracy z uczniem ze SPE.
13. Planowanie pracy dydaktyczno-terapeutycznej – Formułowanie celów, opracowanie IPET, dobór metod i środków dydaktycznych.
14. Nowoczesne technologie w edukacji specjalnej – Narzędzia TIK, programy i technologie wspomagające nauczanie.
15. Współczesne wyzwania pedagogiki specjalnej – Kierunki rozwoju, bariery i perspektywy pracy pedagoga w XXI wieku.

Ćwiczenia (15 godz):

1. Podstawa programowa dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w kontekście programu nauczania szkoły ogólnodostępnej.
2. Zespół wspierający w edukacji włączającej – Role i zadania członków zespołu specjalistów.
3. Komunikacja i współpraca w pracy zespołowej – Efektywne porozumiewanie się i rozwiązywanie konfliktów.
4. Projekt edukacyjno-terapeutyczny – Etapy planowania i realizacji projektu zespołowego.
5. Praca w grupie zróżnicowanej pod względem potrzeb i możliwości – Ćwiczenia z podziału ról i współdziałania.
6. Uczeń z doświadczeniem migracyjnym – Diagnoza potrzeb, strategie wsparcia i adaptacji w środowisku szkolnym.
7. Różnorodność kulturowa i językowa w edukacji – Metody pracy z dziećmi z ograniczoną znajomością języka polskiego.
8. Projektowanie działań uwzględniających różnorodność – Opracowanie scenariuszy zajęć o charakterze inkluzyjnym.
9. Case study – indywidualne potrzeby uczniów – Analiza sytuacji wychowawczych i terapeutycznych.
10. Podmiotowość dziecka w procesie edukacji – Wspieranie autonomii i współdecydowania ucznia.
11. Etyka zawodu pedagoga specjalnego – Rozwiązywanie dylematów etycznych w praktyce zawodowej.
12. Refleksja nad własnym warsztatem pracy – Autoanaliza i planowanie rozwoju zawodowego.
13. Organizacja kształcenia w edukacji włączającej – Tworzenie planów pracy i dostosowań edukacyjnych.
14. Współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym – Budowanie partnerstwa w działaniach wychowawczych i terapeutycznych.
15. Interdyscyplinarna współpraca specjalistów – Symulacje pracy zespołu wspierającego ucznia.
16. Profesjonalizm pedagoga w sytuacjach konfliktowych – Podejmowanie decyzji, mediacja, postawa odpowiedzialności.

Efekty uczenia się dla przedmiotu	Wiedza	Student zna podstawowe pojęcia i działy pedagogiki specjalnej, jej cele i zakres oraz rozumie miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk społecznych i humanistycznych. Zna podstawowe zasady wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz zasady planowania działań dydaktycznych i wychowawczych w edukacji włączającej. Student zna główne teorie i kierunki pedagogiki specjalnej oraz rozumie ich zastosowanie w edukacji osób ze specjalnymi potrzebami, wraz z możliwymi trudnościami i konsekwencjami wyboru określonych podejść. Student zna metodykę działań pedagogicznych w zakresie specjalnej edukacji oraz zasady planowania pracy dydaktyczno-terapeutycznej, w tym formułowania celów, doboru metod, form i środków kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania nowoczesnych technologii i zasobów dydaktycznych wspomagających nauczanie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Student zna pojęcia integracji i inkluzji oraz rozumie różnorodność potrzeb edukacyjnych uczniów. Zna sytuację dzieci z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, funkcjonowanie uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, a także problemy dzieci zaniedbanych, pozbawionych opieki oraz dzieci z doświadczeniem migracyjnym, uwzględniając kontekst edukacji włączającej i współpracy zespołu specjalistów. Student zna zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się, rozumie przyczyny i przejawy tych trudności oraz sposoby ich zapobiegania i wczesnego wykrywania. Zna specyficzne trudności, takie jak dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia, a także trudności wynikające z dysfunkcji percepcyjno-motorycznej i zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, oraz metody ich wspomagania. Student zna zasady diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne stosowane w pedagogice specjalnej. Student zna metody wspomagania ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, techniki określania jego potencjału oraz potrzeby przygotowania do uczenia się przez całe życie. Student zna i rozumie podstawowe regulacje prawne oraz główne formy i zasady organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Student zna podstawę programową dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w kontekście programu nauczania szkoły ogólnodostępnej.
	Umiejętności	Student potrafi pracować w zespole, pełnić różne role, przyjmować i wyznaczać zadania oraz organizować działania w ramach projektów edukacyjnych i terapeutycznych, z uwzględnieniem potrzeb dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym tych z trudnościami adaptacyjnymi wynikającymi z doświadczenia migracyjnego, pochodzących ze środowisk zróżnicowanych kulturowo lub z ograniczoną znajomością języka polskiego. Student potrafi dostrzegać mechanizmy funkcjonowania jednostek i grup społecznych, rozumie podmiotową rolę dziecka w różnych strukturach edukacyjnych i społecznych oraz projektuje działania pedagogiczne odpowiednie do indywidualnych potrzeb dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, uwzględniając ich kontekst kulturowy, językowy i doświadczenia migracyjne. Student potrafi wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów wymagających wsparcia.

19.	Metody dydaktyczne	Kompetencje społeczne	Student jest gotów do krytycznej oceny własnych działań pedagogicznych, respektuje zasady etyki zawodowej oraz wykazuje odpowiedzialność i profesjonalizm w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych w środowisku edukacyjnym. Student jest gotów do podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej w ramach zdobytej wiedzy i umiejętności. Student jest gotów do współpracy i współdziałania z innymi – zarówno specjalistami, jak i niespecjalistami – w działaniach edukacyjnych i terapeutycznych, indywidualnych i zespołowych, oraz do współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia własnego warsztatu zawodowego.
			Wykład: wykład informacyjny, wykład z prezentacją multimedialną, Ćwiczenia: symulacje, zajęcia praktyczne, projekt, burza mózgów, analiza literatury, burza mózgów, analiza przypadków
20.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób obliczenia oceny końcowej		Forma oceny: wykład: Z – zaliczenie bez oceny ćwiczenia: ZO – zaliczenie z oceną Warunki zaliczenia przedmiotu: 1. Zaliczenie kolokwium pisemnego. 2. Aktywność na zajęciach. 3. Obecność na zajęciach. 4. Przygotowanie do zajęć 5. Przygotowanie projektu. Ćwiczenia: Zaliczenie na podstawie: - aktywność na ćwiczeniach, - przygotowanie projektu. Wykład: Zaliczenie na podstawie kolokwium pisemnego według następującego kryterium: kolokwium uważa się za zaliczone, jeśli student uzyska co najmniej 60% możliwych punktów.
21.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura obowiązkowa: 1. Chrzanowska I., Pedagogika specjalna: od tradycji do współczesności, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2015. 2. Szczepanik R., Elementy pedagogiki specjalnej, Wyd. Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej, Łódź 2007. 3. Krupa B., Sowa J., Pedagogika specjalna, Wyd. Oświatowe Fosze, Warszawa 2021. 4. Deutsch D.S., red. nauk. Mankiewicz-Firkowska A., Szumska G., Pedagogika specjalna, Wyd. PWN: Wyd. APS, Warszawa 2008. 5. Zawiślak A., Wybrane zagadnienia z pedagogiki specjalnej, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2010. Literatura dodatkowa: 1. Sadowska S., Jakość życia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, Oficyna Wyd. Impuls, Kraków 2009. 2. Kuczyńska-Kwapisz J., Dycht M., Śmiechowska-Petovskij E., Kluczowe zagadnienia tyflopedagogiki i nauk pokrewnych, Wyd. Impuls, Kraków 2020. 3. Kaczmarek A. Wojciechowska A., Autyzm i AAC, Oficyna Wyd. Impuls, Kraków 2008.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowanie wskazanej aktywności
	Studia stacjonarne
udział w wykładach	15
przygotowanie do pisemnego zaliczenia wykładu (kolokwium)	10

udział w ćwiczeniach	15	
przygotowanie do ćwiczeń (w tym przygotowanie projektu zajęć), do zaliczenia	20	
praca z literaturą (przygotowanie do ćwiczeń)	15	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	wykład - 25 (15+10) ćwiczenia – 50 (15+35)	
Punkty ECTS za przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	W: 0,6 C: 0,6	W: 0,4 C: 1,4

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do form zajęć				
Numer przedmiotowego efektu uczenia się	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (PEU)	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego (KEU)
WIEDZA				
B.2.W5.	Student zna podstawowe pojęcia i działy pedagogiki specjalnej, jej cele i zakres oraz rozumie miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk społecznych i humanistycznych. Zna podstawowe zasady wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz zasady planowania działań dydaktycznych i wychowawczych w edukacji włączającej.	wykład	Kolokwium, dyskusja,	KEU_W02
B.2.W5.	Student zna główne teorie i kierunki pedagogiki specjalnej oraz rozumie ich zastosowanie w edukacji osób ze specjalnymi potrzebami, wraz z możliwymi trudnościami i konsekwencjami wyboru określonych podejść.	wykład	Kolokwium, dyskusja	KEU_W09
B.2.W5.	Student zna metodykę działań pedagogicznych w zakresie specjalnej edukacji oraz zasady planowania pracy dydaktyczno-terapeutycznej, w tym formułowania celów, doboru metod, form i środków kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania nowoczesnych technologii i zasobów dydaktycznych wspomagających nauczanie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	wykład	Kolokwium, dyskusja	KEU_W16, KEU_W20
B.2.W4.	Student zna pojęcia integracji i inkluzji oraz rozumie różnorodność potrzeb edukacyjnych uczniów. Zna sytuację dzieci z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, funkcjonowanie uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, a także problemy dzieci zaniedbanych, pozbawionych opieki oraz dzieci z doświadczeniem migracyjnym, uwzględniając kontekst edukacji włączającej i współpracy zespołu specjalistów.	Wykład, ćwiczenia	Kolokwium, Dyskusja, aktywność	KEU_W09
B.2.W6.	Student zna zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się, rozumie przyczyny i przejawy tych trudności oraz sposoby ich zapobiegania i wczesnego wykrywania. Zna specyficzne trudności, takie jak dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia, a także trudności wynikające z dysfunkcji percepcyjno-motorycznej i zaburzeń rozwoju zdolności, w tym	Wykład, ćwiczenia	Kolokwium, Dyskusja, aktywność	KEU_W09

	językowych i arytmetycznych, oraz metody ich wspomagania. Student zna zasady diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne stosowane w pedagogice specjalnej.			
B.2.W7.	Student zna metody wspomagania ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, techniki określania jego potencjału oraz potrzeby przygotowania do uczenia się przez całe życie.	wykład	Kolokwium, Dyskusja, aktywność	KEU_W16
B.2.W1.	Student zna i rozumie podstawowe regulacje prawne oraz główne formy i zasady organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	ćwiczenia	Dyskusja, aktywność	KEU_W02
B.2.W1.	Student zna podstawę programową dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w kontekście programu nauczania szkoły ogólnodostępnej.	ćwiczenia	Dyskusja, aktywność, analiza tekstów	KEU_W09
UMIEJĘTNOŚCI				
B.2.U4.	Student potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role, przyjmować i wyznaczać zadania oraz organizować działania w ramach projektów edukacyjnych i terapeutycznych, z uwzględnieniem potrzeb dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym tych z trudnościami adaptacyjnymi wynikającymi z doświadczenia migracyjnego, pochodzących ze środowisk zróżnicowanych kulturowo lub z ograniczoną znajomością języka polskiego.	ćwiczenia	Symulacje, warsztaty, projekt	KEU_U13
B.2.U6.	Student potrafi dostrzegać mechanizmy funkcjonowania jednostek i grup społecznych, rozumie podmiotową rolę dziecka w różnych strukturach edukacyjnych i społecznych oraz projektuje działania pedagogiczne odpowiednie do indywidualnych potrzeb dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, uwzględniając ich kontekst kulturowy, językowy i doświadczenia migracyjne.	ćwiczenia	Zajęcia praktyczne, burza mózgów, analiza przypadków	KEU_U18
B.2.U1.	Student potrafi wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów wymagających wsparcia.	ćwiczenia	Zajęcia praktyczne, analiza przypadków	KEU_U18
KOMPETENCJE SPOŁECZNYCH				
B.2.K2.	Student jest gotów do krytycznej oceny własnych działań pedagogicznych, respektuje zasady etyki zawodowej oraz wykazuje odpowiedzialność i profesjonalizm w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych w środowisku edukacyjnym.	ćwiczenia	Projekt, dyskusja	KEU_K04
B.2.K2.	Student jest gotów do podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w	ćwiczenia	Projekt, dyskusja	KEU_K04

	edukacji włączającej w ramach zdobytej wiedzy i umiejętności.			
B.2.K4.	Student jest gotów do współpracy i współdziałania z innymi – zarówno specjalistami, jak i niespecjalistami – w działaniach edukacyjnych i terapeutycznych, indywidualnych i zespołowych, oraz do współpracy z nauczycielami w celu doskonalenia własnego warsztatu zawodowego.	ćwiczenia	Dyskusja, aktywność	KEU_K07

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu	Zajęcia umuzykalniające
2.	Nazwa przedmiotu w tłumaczeniu na język angielski	Music classes
3.	Kierunek studiów	Pedagogika
4.	Profil studiów	Praktyczny
5.	Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	Instytut Nauk Społecznych Zakład Pedagogiki
6.	Kod zajęć	PED-LS>ZajUmuzyka-Cw
7.	Forma studiów	Studia stacjonarne
8.	Język wykładowy	Język polski
9.	Typ zajęć	Obowiązkowy do zaliczenia 2 semestru/ I roku studiów
10.	Rok studiów, semestr	Rok I, semestr 2
11.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) prowadzącej zajęcia	Dr Monika Brewczak
12.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dane zajęcia	----
13.	Wymagania wstępne	Student powinien posiadać wiedzę z przedmiotów humanistycznych na poziomie licealnym o profilu podstawowym oraz podstawowe predyspozycje muzyczne – słuchowe, rytmiczne.
14.	Forma zajęć, liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne Ćwiczenia – 30h
15.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom	Ćwiczenia – 2 pkt ECTS
16.	Założenia i cele zajęć	Przedmiot wprowadza studenta w podstawowe elementy edukacji muzycznej poprzez aktywne słuchanie, śpiew, ruch, grę na prostych instrumentach oraz improwizację. Zajęcia mają charakter praktyczny i angażujący, oparte są na metodach pedagogiki muzycznej (m.in. Orffa, Dalcroze’a, Gordona). Cele przedmiotu: 1. Rozwijanie wrażliwości muzycznej oraz umiejętności świadomego odbioru muzyki. 2. Kształtowanie podstawowych kompetencji muzycznych w zakresie śpiewu, rytmu, melodii i improwizacji. 3. Wspieranie ekspresji twórczej poprzez aktywność muzyczno-ruchową. 4. Budowanie pozytywnej postawy wobec muzyki i własnych możliwości muzycznych. 5. Łączenie teorii z działaniem praktycznym. 6. Adoptowanie metod aktywizujących do realizacji konkretnych zadań.
17.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	1. Koncepcje i metody wychowania muzycznego. 2. Możliwości percepcji muzycznej dziecka. 3. Formy aktywności muzycznej dziecka (śpiew, gra na instrumentach, ruch przy muzyce, słuchanie muzyki). 4. Zabawy i ćwiczenia przy muzyce. 5. Sposoby nauki piosenki i realizacja zabawy ruchowej. 6. Konstruowanie scenariuszy zajęć muzycznych.

18.	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Wiedza	Student ma uporządkowaną wiedzę odnośnie: - metodyki realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu zajęcia umuzykalniające, - rozwiązań merytorycznych i metodycznych, dobrych praktyk, dostosowujących oddziaływania do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się. Student ma kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowania komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych. Student ma wiedzę odnośnie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystania mediów cyfrowych. Student zna miejsce zajęć umuzykalniających w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych. Student rozumie konieczność stosowania w pracy z uczniami metody strukturyzacji wiedzy, powtarzania i utrwalania oraz rozwijania umiejętności w zakresie zajęć umuzykalniających.
		Umiejętności	Student potrafi dobierać skuteczne metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów na zajęciach umuzykalniających oraz uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne. Student potrafi rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym dobierając właściwe treści nauczania.
		Kompetencje społeczne	Student gotowy jest do popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym w zakresie zajęć umuzykalniających w terapii pedagogicznej. Student jest świadomy konieczności rozwijania u uczniów, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia.
19.	Metody dydaktyczne		- metody podające (pogadanka, opis, wyjaśnienie) - metoda problemowa (burza mózgów) - metoda recepcyjna (obserwacja) - metoda podająca (instrukcja słowna) - metoda praktyczna (ćwiczenia)
20.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób obliczenia oceny końcowej		Forma oceny: Ćwiczenia - zaliczenie z oceną Warunki zaliczenia przedmiotu: - Kontrola obecności - Końcowe zaliczenie praktyczne - Ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność)
21.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		Literatura podstawowa: Kataryńczuk-Mania L. Edukacja muzyczna dzieci z perspektywy pedagogicznej i profilaktyczno-terapeutycznej, Impuls Kraków 2022. Ławrowska R. Muzyka i ruch, WSiP Warszawa 1988. Podolska B. Rytmika dla dzieci, Impuls Kraków 2014. Smoczyńska- Nachtman U. Kalendarz muzyczny w przedszkolu, Warszawa 2012. Stanek M. Konspekty zajęć rytmiczno-muzycznych dla grupy 3-4 latków na cały rok szkolny cz. 1, Impuls Kraków 2014. Wierzbička M. Zabawy muzyczne w klasach 0-III: poradnik dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, Wydawnictwo Aker Toruń 2006. Literatura uzupełniająca: Bożek - Gowin K. Śpiewnik dziecięcy kl. 0-3 Wydawnictwo M. Rożak Gdańsk 1999 (w zasobach prowadzącego zajęcia). Gasiewicz - Tobiasz A., Kępska A. Rytmika w klasach 1-3, WSiP Warszawa 1981 (w zasobach prowadzącego zajęcia).

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowanie wskazanej aktywności	
Udział w zajęciach (ćwiczenia)	30 h	
Przygotowanie na zajęcia: prezentacja projektów zajęć rytmicznych	10 h	
Przygotowanie do kolokwium	5 h	
Czytanie literatury przedmiotu	5 h	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50h	
Punkty ECTS za przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	Ćwiczenia: 1,2 ECTS	Ćwiczenia: 0,8 ECTS

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do form zajęć				
Numer przedmiotowego efektu uczenia się	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (PEU)	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego (KEU)
WIEDZA				
D.1/E.1.W6.	Student ma uporządkowaną wiedzę odnośnie: - metodyki realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu zajęcia umuzykalniające, - rozwiązań merytorycznych i metodycznych, dobrych praktyk, dostosowujących oddziaływanie do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się.	ćwiczenia	Scenariusze zajęć umuzykalniających praca w grupach, aktywność na zajęciach	KEU_W16
D.1/E.1.W4.	Student ma kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowania komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych.	ćwiczenia	scenariusze zajęć umuzykalniających praca w grupach, aktywność na zajęciach	KEU_W20
D.1/E1.W9.	Student ma wiedzę odnośnie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystania mediów cyfrowych.	ćwiczenia	udział w dyskusjach	KEU_W20
D.1/E.1.W1.	Student zna miejsce zajęć umuzykalniających w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych.	ćwiczenia	scenariusze zajęć umuzykalniających praca w grupach, aktywność na zajęciach	KEU_W16
D.1/E.1.W12.	Student rozumie konieczność stosowania w pracy z uczniami metody strukturyzacji wiedzy, powtarzania i utrwalania oraz rozwijania umiejętności w zakresie zajęć umuzykalniających.	ćwiczenia	Dyskusja, ćwiczenia praktyczne	KEU_W16
UMIĘJĘTNOŚCI				
D.1/E.1.U7.	Student potrafi dobierać skuteczne metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów na zajęciach umuzykalniających oraz uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne.	ćwiczenia	ocena prezentacji zajęć umuzykalniających studentów	KEU_U10
D.1/E.1.U.10	Student potrafi rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym dobierając właściwe treści nauczania.	ćwiczenia	ocena prezentacji zajęć umuzykalniających studentów	KEU_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNYCH				

D.1/E.1.K2.	Student gotowy jest do popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym w zakresie zajęć umuzykalniających w terapii pedagogicznej.	ćwiczenia	aktywność na zajęciach, prezentacja praktyczna	KEU_K03
D.1/E.1.K7.	Student jest świadomy konieczności rozwijania u uczniów, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia.	ćwiczenia	ocena prezentacji zajęć umuzykalniających studentów, udział w dyskusjach	KEU_K03

Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku
SYLABUS

1.	Nazwa przedmiotu	Zarządzanie placówką oświatową
2.	Nazwa przedmiotu w tłumaczeniu na język angielski	Management of an educational institution
3.	Kierunek studiów	Pedagogika
4.	Profil studiów	praktyczny
5.	Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia	Instytut Nauk Społecznych Zakład Pedagogiki
6.	Kod zajęć	Studia stacjonarne PED-LS>Zarządzan-W PED-LS>Zarządzan-Cw
7.	Forma studiów	studia stacjonarne
8.	Język wykładowy	polski
9.	Typ zajęć	obowiązkowy do zaliczenia 2 semestru/ I roku studiów
10.	Rok studiów, semestr	I rok, semestr 2
11.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) prowadzącej zajęcia	Dr Małgorzata Pietrzycka – wykłady Mgr Ewa Brzozowska – ćwiczenia
12.	Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dane zajęcia	Dr Małgorzata Pietrzycka – wykłady Mgr Ewa Brzozowska – ćwiczenia
13.	Wymagania wstępne	Umiejętności komunikowania się i pracowania w grupie
14.	Forma zajęć, liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne Wykłady – 15 h Ćwiczenia – 30 h
15.	Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom	Studia stacjonarne wykład – 1 pkt ECTS ćwiczenia – 2pkt ECTS
16.	Założenia i cele zajęć	Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami z zakresu zarządzania, rozwijanie umiejętności i kompetencji dotyczących zarządzania placówką oświatową

17.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Wykłady 1. Kultura organizacji pracy w placówce oświatowej 2. Kompetencje, obowiązki i zakres odpowiedzialności dyrektora placówki oświatowej 3. Rola dyrektora w systemie samorządowym, współpraca z Organem Prowadzącym i Samorządem 4. Zasady kierowania ludźmi 5. Menedżer, czyli dyrektor profesjonalny 6. Podstawowe akty prawne funkcjonujące w szkole/przedszkolu, procedura tworzenia, wprowadzanie, wykaz; przykłady: Statut, Regulamin Rady Pedagogicznej; Regulamin Funduszu socjalnego, itp. 7. Awans zawodowy nauczyciela Ćwiczenia 8. Omówienie sylabusu, zasad zaliczeń, pracy na zajęciach 9. Promocja placówki oświatowej w środowisku lokalnym 10. Wpływ Rady Rodziców na funkcjonowanie placówki oświatowej 11. Współpraca placówki oświatowej z mediami, sposoby wykorzystania mediów do promocji placówki w regionie, propozycje rozwiązań, przykłady współpracy 12. Kompetencje organów szkoły po 1 września 2017: Rada Rodziców - kompetencje; 13. Kompetencje organów szkoły po 1 września 2017 Rada Pedagogiczna - kompetencje 14. Analiza SWOT jako element tworzący jakość funkcjonowania placówki, 15. Przygotowanie na zajęciach na podstawie materiałów źródłowych misji i wizji przedszkola
18.	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Wiedza	Student zna i opisuje struktury środowiska oświatowego (przedszkola, szkoły), zachodzące tam relacje oraz zasady ich funkcjonowania powiązane z zarządzaniem placówką oświatową; Student zna i rozumie: funkcjonowanie przedszkola i szkoły jako organizacji; podstawy prawa oświatowego; nauczycielską pragmatykę zawodową, w tym prawa i obowiązki nauczycieli; zasady prawa wewnętrznego przedszkola i szkoły.
		Umiejętności	Student potrafi monitorować sytuacje i aktywność uczniów/wychowanków w placówce oraz interpretować ich zachowania w kontekście zarządzania placówką oświatową. Student potrafi projektować strategie efektywnych działań pedagogicznych, poprawnie dokonuje analizy, interpretuje prezentowane ujęcia pedagogiczne. Student potrafi zaprojektować działania zmierzające do rozwoju przedszkola i szkoły oraz stymulowania poprawy jakości działania tych instytucji. Student potrafi współpracować w zespole, animuje pracę w grupie poprzez wspieranie aktywności w zdobywaniu wiedzy, dąży do samodoskonalenia oraz podejmowania działania na rzecz całościowego uczenia się.
		Kompetencje społeczne	Student rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, hierarchizuje własne cele w dążeniu do profesjonalizmu oraz jest gotów do projektowania działań sprzyjających rozwojowi szkoły lub placówki oświatowej i poprawie jakości jej pracy. Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych oraz podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej. Student rozumie potrzebę współpracy oraz współdziałania z innymi, jest gotów do współpracy ze specjalistami i innymi uczestnikami procesu edukacyjnego zarówno indywidualnie i zespołowo.

19.	Metody dydaktyczne	Wykład: • wykład z elementami konwersatoryjnymi • wykład z prezentacją multimedialną Ćwiczenia: • ćwiczenia w grupach • projekt edukacyjny • praca w grupach • metoda praktycznego działania
20.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć oraz sposób obliczenia oceny końcowej	Forma oceny: wykład: Z – zaliczenie bez oceny - test ćwiczenia: ZO – zaliczenie z oceną Warunki zaliczenia przedmiotu: • obecność na zajęciach (dopuszczalna 1 nieobecność); • aktywne uczestnictwo w zajęciach; • Zaliczenie testu z treści wykładów; • Zaliczenie kolokwium z treści ćwiczeń z zakresu zarządzania placówką oświatową; • ocena z projektów edukacyjnych na każdych ćwiczeniach (przygotowywanych w grupach). Zaliczenie wykładu na podstawie testu. Sposób zaliczenia pisemnego – testu - znajomość treści kształcenia powyżej 60%. Zaliczenie ćwiczeń na podstawie zaliczenia kolokwium. Sposób obliczenia oceny z kolokwium pisemnego: ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza) ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami) ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami) ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów) ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami) ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)
21.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 1. Anna Jankowska Placówka rewelacyjna, CEBP 24. Sp. z o.o., Kraków, 2014. 2. Lechosław Gawrecki Techniki pracy menedżera oświaty, Wydawnictwo empi, Poznań, 1997. 3. Małgorzata Celuch, Kompetencje organów szkoły po 1 września 2017, Wydawnictwo Wiedza i Praktyka sp. z o.o., Warszawa, 2017. 4. Małgorzata Celuch, Uchwały, regulaminy i procedury szkolne, Wydawnictwo Wiedza i Praktyka sp. z o.o., Warszawa, 2017. Literatura uzupełniająca: 1. Tadeusz Komorowski, Józef Pielachowski Dyrektor szkoły w roli pracodawcy, Wydawnictwo empi, Poznań, 2003. 2. Józef Pielachowski, Organizacja i zarządzanie oświatą i szkołą, Wydawnictwo empi, Poznań, 2003 3. Małgorzata Pietrzycka, Kultura organizacyjna dyrektora przedszkola w kontekście budowania kapitału społeczności lokalnej, Nr 4, (30), 137 – 144, 2019. 4. Małgorzata Pietrzycka, Kompetencje, obowiązki i zakres odpowiedzialności dyrektora przedszkola, Edukacja, Technika, Informatyka, Nr 1(23), 176-181, 2018.

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Średnia liczba godzin przeznaczonych na zrealizowanie wskazanej aktywności	
	Studia stacjonarne	
udział w wykładach	15 h	
przygotowanie do pisemnego zaliczenia wykładu (test)	10 h	
udział w ćwiczeniach	30 h	
przygotowanie do ćwiczeń, przygotowanie do kolokwium pisemnego	15 h	
praca z literaturą (przygotowanie do ćwiczeń)	5 h	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	wykład 25 h ćwiczenia 50 h	
Punkty ECTS za przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	W: 0,6 C: 1,2	W: 0,4 C: 0,8

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do form zajęć				
Numer przedmiotowego efektu uczenia się	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (PEU)	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego (KEU)
WIEDZA				
EP.W15a	Student zna i opisuje struktury środowiska oświatowego (przedszkola, szkoły), zachodzące tam relacje oraz zasady ich funkcjonowania powiązane z zarządzaniem placówką oświatową	Wykład	Test	KEU_W07
EP.W15b	Student zna i rozumie: funkcjonowanie przedszkola i szkoły jako organizacji; podstawy prawa oświatowego; nauczycielską pragmatykę zawodową, w tym prawa i obowiązki nauczycieli; zasady prawa wewnętrznego przedszkola i szkoły.	Wykład Ćwiczenia	Test Kolokwium przygotowanie pracy w ramach zajęć	KEU_W14
UMIEJĘTNOŚCI				
EP.U15a	Student potrafi monitorować sytuacje i aktywność uczniów/wychowanków w placówce oraz interpretować ich zachowania w kontekście zarządzania placówką oświatową.	Ćwiczenia	przygotowanie pracy w ramach zajęć	KEU_U03
EP.U15b	Student potrafi projektować strategie efektywnych działań pedagogicznych, poprawnie dokonuje analizy, interpretuje prezentowane ujęcia pedagogiczne.	Ćwiczenia	metoda praktycznego działania, praca w grupach	KEU_U04
EP.U15c	Student potrafi zaprojektować działania zmierzające do rozwoju przedszkola i szkoły oraz stymulowania poprawy jakości działania tych instytucji.	Ćwiczenia	przygotowanie pracy w ramach zajęć metoda praktycznego działania, praca w grupach	KEU_U06

EP.U15d	Student potrafi współpracować w zespole, animuje pracę w grupie poprzez wspieranie aktywności w zdobywaniu wiedzy, dąży do samodoskonalenia oraz podejmowania działania na rzecz całościowego uczenia się.	Ćwiczenia	przygotowanie pracy w ramach zajęć metoda praktycznego działania, praca w grupach	KEU_U11
KOMPETENCJE				
EP.K15a	Student rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, hierarchizuje własne cele w dążeniu do profesjonalizmu oraz jest gotów do projektowania działań sprzyjających rozwojowi szkoły lub placówki oświatowej i poprawie jakości jej pracy.	ćwiczenia	metoda praktycznego działania, dyskusja	KEU_K01
EP.K15b	Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych oraz podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej.	ćwiczenia	metoda praktycznego działania	KEU_K04
EP.K15c	Student rozumie potrzebę współpracy oraz współdziałania z innymi, jest gotów do współpracy ze specjalistami i innymi uczestnikami procesu edukacyjnego zarówno indywidualnie i zespołowo.	ćwiczenia	metoda praktycznego działania	KEU_K07